

JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMA 2016-2020

Villakoira

Toyvillakoira, kääpiövillakoira, keskikokoinen villakoira, isovillakoira

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa 4.10.2015
SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt 15.12.2015

Yhteyshenkilö Jaana Rinkinen
jaana.rinkinen@gmail.com
puh. 0400 842 667

Sisällys

1. YHTEENVETO	3
2. RODUN TAUSTA	4
3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA	6
4. RODUN NYKYTILANNE	7
4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja	7
4.1.2 Jalostuspohja	10
4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa	18
4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta	18
4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet	18
4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta	18
4.2.2 Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin	18
4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa	18
4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet	21
4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen	21
4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta	22
4.3. Terveys ja lisääntyminen	22
4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet	22
4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet	22
4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt	27
4.3.4 Lisääntyminen	29
4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet	29
4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä	29
4.4. Ulkomuoto	30
4.4.1 Rotumääritelmä	30
4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset	30
4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus	31
4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista	31
5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA	31
5.1 Käytetyimpien jalostuskoirien taso	32
5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen	34
6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	35
6.1 Jalostuksen tavoitteet	35
6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille	36

6.3 Rotujärjestön toimenpiteet	36
6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin	36
6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta	37
7. LÄHTEET	38
8. LIITTEET	38

1. YHTEENVETO

Kuvaus rodusta ja sen käyttötarkoituksesta

Villakoiran alkuperästä ei ole tarkkaa selvyyttä, mutta varhaisia villakoiria on käytetty vedestä noutavina metsästyskoina ja myöhemmin hyvin moninaiisiin muihin tehtäviin. Näistä tehtävistä yksi oli seurakoirana toimiminen, josta on tullut nykyisen villakoiran käyttötarkoitus. Alkuperäisen käyttötarkoituksen mukaan villakoiria käytetään edelleen myös jonkin verran metsästykseen ja esiintyvänä sirkuskoina. Uudempia villakoiralle sopivia tehtäviä ovat olleet mm. terapia- ja avustajakoirana toimiminen. Villakoiran rotumääritelmän mukainen sopusuhtainen rakenne antaa myös hyvät edellytykset monenlaiseen harrastamiseen, kuten mm. agility, TOKO ja pelastuskoiratoiminta. Villakoira on myös suosittu näyttelykoira.

Villakoirat on tällä hetkellä FCI-maissa jaettu neljään eri kokomuunnokseen: iso-, keskikokoinen-, kääpiö- ja toyvillakoira, jotka jakautuvat edelleen kolmessa ensimmäisessä kokomuunnoksessa kahteen eri väriryhmään:

1. ryhmä: musta, valkoinen ja ruskea
2. ryhmä: harmaa, aprikoosi ja punainen

Yhteensä eri muunnoksia on seitsemän. Eri koko- ja värimuunnokset muodostavat vaihtelevasti geneettisesti erilaisia alapopulaatioita.

Rodun tilanne ja jalostustavoitteet

Populaation rakenne ja jalostuspohja

Populaation kokoa ja rakennetta on tässä esityksessä tarkasteltu pääasiallisesti jokaisen kokomuunnoksen sisällä erikseen, värejä yleensä erottelematta, koska väriristeytykset ovat rodussa sallittuja ja niitä myös tapahtuu.

Kokomuunnoksien yhteyksiä toisiinsa on tarkasteltu myös Suomessa eniten jalostukseen käytettyjen koirien avulla eli on selvitetty, onko kokomuunnoksessa eniten käytettyjen koirien listalla samoja koiria kuin muissa kokomuunnoksissa. Isovillakoira on ainoa, jolla ei yleensä ole läheisiä yhteyksiä muihin kokomuunnoksiin.

Lyhyiden sukutaulujen perusteella vaikuttaisi siltä, että villakoirien sukusiittoisuus olisi maltillisella tasolla. Isovillakoirissa eniten jalostukseen käytetyissä nartuissa näkyy aiempien jalostusvalintojen vaikutus: nämä nartut ovat yleensä sukua toisilleen. Nartuille on kuitenkin selkeästi pyritty löytämään erisukuisia uroksia.

Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

Suomen Villakoirakerhon toteuttamien terveystarkoitusten perusteella vaikuttaisi siltä, että villakoirien luonteeseen ollaan tyytyväisiä. Tähän viittaavat myös luonnetestikäyntien tulokset. Villakoiran luonteessa on jotain aivan erityistä, mikä erottaa sen selkeästi muista koirista. Millään analyysillä ei todennäköisesti pystytä tarkoin määrittelemään sitä, mikä tekee villakoiran luonteesta nimenomaan villakoiralle tyypillisen eli mikä villakoiran ”ydin” on.

Villakoiran luonteelle voidaan kuitenkin asettaa seuraavat perusvaatimukset:

1. Luonteen tulee olla rotumääritelmän mukainen
2. Seurakoiralle sopiva
3. Hyvälle yhteiskuntakelpoiselle koiralle sopiva

Terveys ja lisääntyminen

Villakoira on rakenteeltaan perusterve rotu. Yleisimmät ongelmat ovat kolmella pienimmällä versiolla silmä- ja polviongelmat ja isovillakoiralla lonkka- sekä silmäongelmat.

Villakoira synnyttää ja lisääntyy normaalisti ilman ongelmia.

Ulkomuoto

Villakoira on normaalirakenteinen koira, jolle on tyypillistä joko kihara tai nyörimäinen karvapeite. Villakoira on älykäs, alati valpas ja toimielias. Se on rakenteeltaan tasapainoinen ja antaa tyylikkään ja ryhdikkään vaikutelman. Kokonaisvaikutelma on yksi tärkeimpiä asioita villakoirassa. Villakoiran tulee olla villakoira sekä sisäisesti että ulkoisesti.

Tärkeimmät suositukset jalostuskoirille

Tärkeimmät terveystutkimussuositukset päivitetään tilanteen mukaan Suomen Villakoirakerho r.y.:n jalostusohjeeseen <http://villakoirakerho.com/jalostusohje.html> , josta voi tarkistaa voimassa olevat suositukset. Eri kokomuunnoksilla on eroja siinä, mitä pentueen vanhemmilta vaaditaan mm. yhdistyksen pentulistalle pääsemiseen tai mahdolliseen poikkeuslupaun:

Vaativuudet 1.3.2015:	Isovillakoira	Keskikokoinen villakoira	Kääpiövillakoira	Toyvillakoira
Lonkkakuvaus	Pakollinen	Suosittelava, ei kuitenkaan vaatimus		
Kyynärkuvaus	Suosittelava, ei kuitenkaan vaatimus	Suosittelava, ei kuitenkaan vaatimus		
SA-tutkimus	Suosittelava, ei kuitenkaan vaatimus			
Silmäpeilaus	Pakollinen	Pakollinen	Pakollinen	Pakollinen
Polvitutkimus		Pakollinen	Pakollinen	Pakollinen

2. RODUN TAUSTA

Alkuperä ja käyttötarkoitus

Villakoirasta ja sitä läheisesti muistuttavista koirista on kuvauksia jo keskiajalta. Nämä koirat olivat monipuolisia metsästyskoiria ja niillä oli nykyisen villakoiran turkin kaltainen paksu, kihara ja loputtomasti kasvava karva.

Villakoiraa pidetään alkujaan saksalaisena rotuna, mutta myös ranskalaisilla ja venäläisillä oli olemassa omat rotumääritelmänsä jo hyvin varhaisessa vaiheessa. Saksassa kutsuttiin villakoiksi kaikkia kiharakarvaisia koiria 1600- ja 1700-luvuilla riippumatta siitä, käytettiin niitä metsästyksen, vedestä noutamiseen tai paimennukseen. Nykyinen villakoira jalostettiin Saksassa kiharakarvaisista paimenkoirista, mutta villakoiran alkuaikojen kehityksestä on kuitenkin useita eri näkemyksiä. Villakoiran sukulaisrotuina pidetään Etelä-Venäjän paimenkoiraa, barbettia, Portugalin vesikoiraa, Espanjan vesikoiraa ja lagotto romagnoloa. Poodle History Project-sivustolla <http://www.poodlehistory.org> on esitelty kattavasti villakoiran historiaa nykypäivään asti.

Jo vuonna 1560 laadittiin pintapuolinen kuvaus villakoiramaisesta barbetista, joka oli menettänyt suuren osan karkeatekoisuudestaan, mutta josta oli tullut nopea uimari. Vuonna 1719 määriteltiin villakoira ja barbet täysin toisistaan poikkeaviksi roduiksi, ja historiantutkija Buffon mainitsi vuonna 1750 kaksi villakoiratyyppiä, keskikokoisen ja ison, joiden turkki jo silloin oli muotoiltu leijonaleikkauksella. Väreinä olivat musta, valkoinen tai kirjava. Isokokoiset villakoirat olivat enimmäkseen työkoirina: noutivat lintuja vedestä, opastivat sokeita, vetivät kärryjä, vartioivat ja olivat jopa sotakoirina. Keskikokoiset paimensivat lampaita ja auttoivat kalastajia ennen kuin niiden taidot sirkusesiintyjinä huomattiin. Kasvattajat pienensivät keskikokoisten villakoirien kokoa, jolloin saatiin aikaan

yhä pienempiä villakoiria. Pienimmät villakoirat etsivät tryffeleit ja toimittivat seurakoiran virkaa muotitietoisille ladyille. Tryffeleiden etsimiseen tarvittiin pientä ja kevyttä sirorajaista koira, jonka painon alla herkulliset tryffelit eivät murskaantuisi. Englannissa tryffelivillakoirille oli oma luokituksensa ja niillä on kuvailtu olleen raskas, karkealaatuinen turkki ja monet niistä ovat olleet lyhytrunkoisia ja omanneet ihastuttavan pitkät päät. Nämä ovat ilmeisimmin olleet toyvillakoirien esivanhempia.

Rodun kehitys nykyiseen muotoonsa

Toyvillakoirat erotettiin omaksi rodukseen Englannissa vuoden 1900 tietämillä. Brittein saarilla kehitettiin myös aprikoosi väri, joka hyväksyttiin vuodesta 1978 lähtien.

FCI-maissa villakoirat on tänä päivänä jaoteltu neljään eri kokoryhmään: isovillakoira, keskikokoinen villakoira, kääpiövillakoira ja toyvillakoira. Hyväksytyinä väreinä ovat musta, ruskea, valkoinen, harmaa, aprikoosi ja punainen. Myös sinisiä, cremejä ja monivärisiä (mm. harlekiini, phantom, tuxedo) löytyy. Nämä värit eivät ole villakoiran rotumääritelmän mukaan hyväksytyjä, mutta monissa Keski-Euroopan maissa erikoisrekisteriin sallittuja.

Nykyisten isovillakoirien esi-isät ovat pääosin Saksasta, mistä koiria vietiin Pohjois-Amerikkaan ja siellä noin viiden koiran vaikutus nykyiseen kantaan on ollut merkittävä. Muiden kokomuunnosten osalta kanta ei ole geneettisesti niin homogeeninen kuin isovillakoirilla.

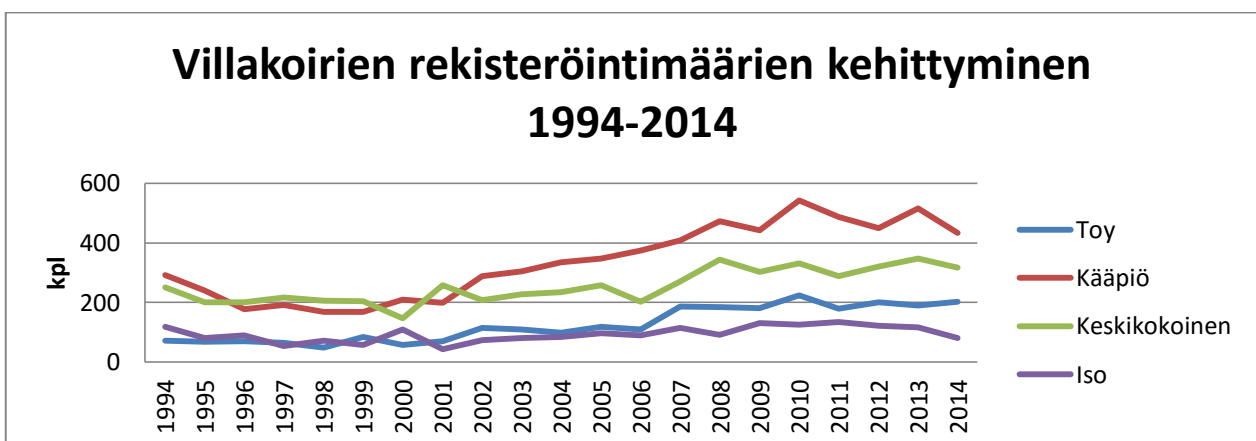
Sukulaisrodut, joiden kanssa yhteinen kehityshistoria

Villakoiran sukulaisrotuina pidetään Etelä-Venäjän paimenkoiraa, barbettia, Portugalin vesikoiraa, Espanjan vesikoiraa ja lagotto romagnoloa (ks. alkuperä ja käyttötarkoitus edellä)

Ensimmäiset koirat Suomessa, koiramäärän kehitys

Aluksi rekisteröintimäärät olivat pieniä. Esimerkiksi vuonna 1960 Suomessa rekisteröitiin yhteensä 121 villakoira: 22 isovillakoira, 79 keskikokoista villakoira ja 20 kääpiövillakoira.

Rekisteröinnit	Isovillakoira	Keskikokoinen villakoira	Kääpiövillakoira	Toyvillakoira
1960	22	79	20	-
2005	96	258	349	116
2014	88	322	445	210

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

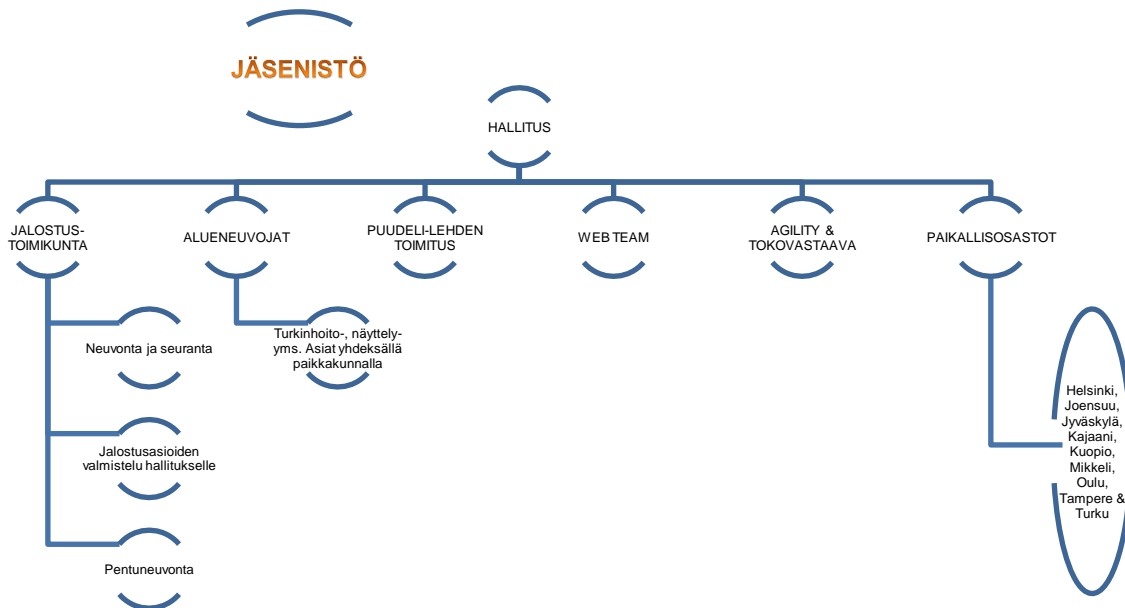
Nykyinen rotua harrastava yhdistys/järjestö ja aiemmat rotujärjestöt

Suomen Villakoirakerho r.y. (SVK), joka on villakoirien rotujärjestö, on perustettu vuonna 1962 ja sen ensimmäinen puheenjohtaja oli Else-Mai Kivikari. Yhdistyksen lehti ”Puudeli” ilmestyi ensimmäisen kerran 1963.

Suomen Villakoirakerhon päämäärä on sääntöjensä mukaisesti *edistää puhdasrotuisten iso-, keskikokoisten, kääpiö- ja toyvillakoirien kasvatusta ja jalostusta*. Sääntöjensä mukaisesti SVK pyrkii toteuttamaan päämääriään *järjestämällä näyttelyitä ja trimmauskursseja sekä valistus- ja esitelmätilaisuuksia, antamalla opastusta ja neuvoja jäsenilleen jalostuksessa*. *Yhdistys hoitaa suhteita ulkomaisiin villakoirakerhoihin sekä tilaa ja levittää alan kirjallisuutta ulkomailta*.

Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki, mutta toiminta-alueena on koko maa. Kerhon hallitus vastaa kerhon maanlaajuisesta toiminnasta. Tällä hetkellä Suomen Villakoirakerholla on yhdeksän paikallisosastoa. Paikallisosastot järjestävät alueellista toimintaa kuten mm. trimmauskursseja ja näyttelyharjoituksia. Paikallisosastoja perustetaan paikallisen kiinnostuksen ja tarpeen mukaan.

Nykyinen rakenne:

Rotua harrastavan yhdistyksen tai järjestön jäsenmäärä ja sen kehitys

Alkuvuosina kerhon jäsenmäärä oli pieni, mutta 31.12.2005 kerhon jäseniä oli jo 1500 ja positiivinen kehitys jatkui. Vuonna 2014 henkilöjäseniä oli yli 2200 kappaletta. Edullinen jäsenmaksu ja liittymisen helppous internetsivuston lomakkeella ovat edesauttaneet positiivista kehitystä.

Jalostusorganisaation rakenne ja jalostustoimikunnan tehtävät

SVK on perustamisestaan asti seurannut rodun kehitystä ja esiin tulleita ongelmia maailmanlaajuisesti ja laatinut mm. terveystutkimussuosituksensa tilanteen vaatimalla tavalla. Suositukset jalostukseen käytettävien yksilöiden tutkimiseksi on kirjattu *jalostusohjesääntöön*. Kerho suosittelee jalostukseen vain sellaisten yksilöiden pentuja, jotka täyttävät jalostusohjesäännön vaatimukset. Lisäksi kerho julkaisee tiedon koiran sairaudesta, jos siitä on toimitettu eläinlääkärintodistus ja omistajan lupa.

Hallitus nimittää jalostustoimikunnan ja sen puheenjohtajan. Toimikunta hoitaa neuvontaa, seurantaa ja raportointia jalostuksesta ja näiden lisäksi myös valmistelee jalostusasioita hallitukselle. Tehtäviin kuuluu myös pentuneuvonta.

4. RODUN NYKYTILANNE

4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja

Tilastot ovat Suomen Kennelliiton jalostustietokannasta <http://jalostus.kennelliitto.fi> , jollei muuta mainita. Tilastoissa ei ole huomioitu eri värimuunnoksia, vaan määrävänä tekijänä analyseissä on kokomuunnos.

Taulukko 1. Vuosilasto – rekisteröinnit

TOYVILLAKOIRA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pennut (kotimaiset)	172	160	169	201	166	186	181	203
Tuonnit	15	25	12	22	13	15	8	7
Rekisteröinnit yht.	187	185	181	223	179	201	189	210
Pentueet	83	88	83	99	79	89	86	92
Pentuekoko	2,1	1,8	2	2	2,1	2,1	2,1	2,2
Kasvattajat	51	53	50	61	50	63	51	51

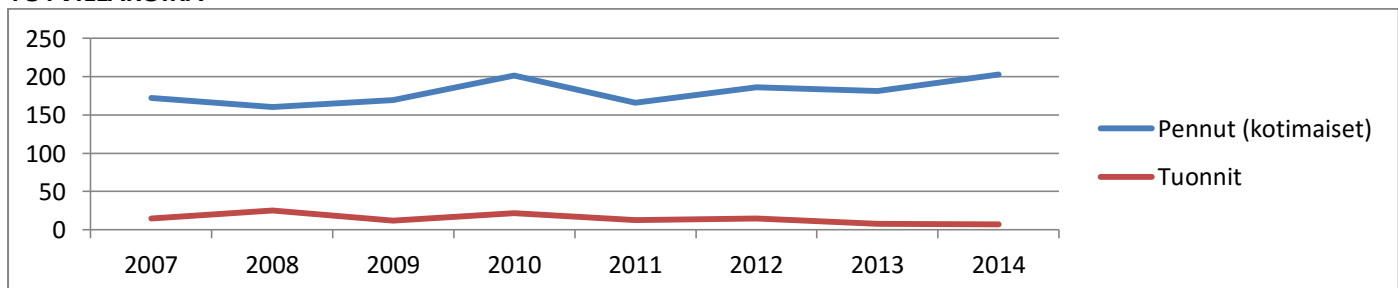
KÄÄPIÖVILLAKOIRA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pennut (kotimaiset)	391	437	413	505	454	416	490	434
Tuonnit	17	35	30	38	33	34	26	12
Rekisteröinnit yht.	408	472	443	543	487	450	516	446
Pentueet	149	165	157	186	168	154	181	144
Pentuekoko	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7	3
Kasvattajat	91	102	98	122	107	109	113	101

KESKIKOKOINEN VILLAKOIRA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pennut (kotimaiset)	262	323	284	318	279	303	329	316
Tuonnit	8	21	18	13	10	17	19	6
Rekisteröinnit yht.	270	344	302	331	289	320	348	322
Pentueet	68	79	78	81	71	80	74	68
Pentuekoko	3,9	4,1	3,6	3,9	3,9	3,8	4,4	4,6
Kasvattajat	44	58	50	56	54	55	49	51

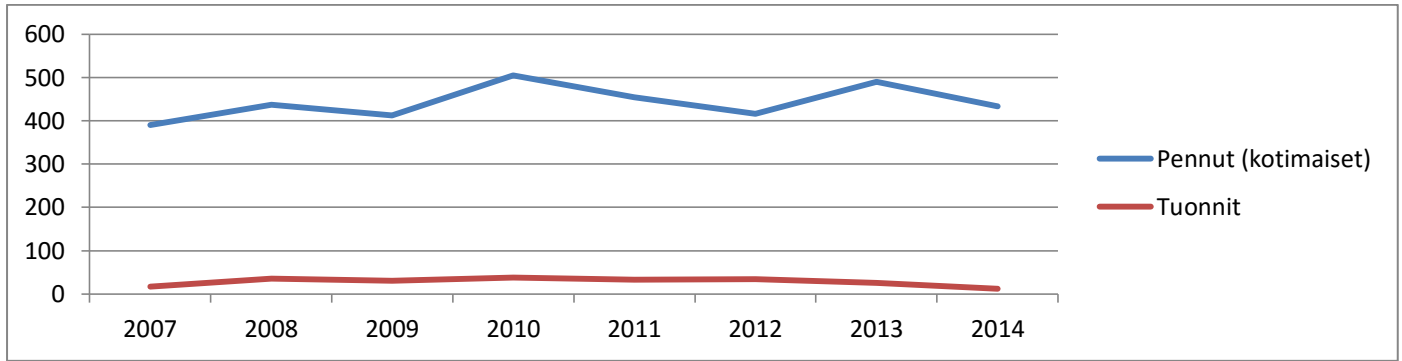
ISOVILLAKOIRA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pennut (kotimaiset)	110	84	114	112	129	113	103	81
Tuonnit	5	7	17	13	6	9	13	9
Rekisteröinnit yht.	115	91	131	125	135	122	116	90
Pentueet	16	13	16	18	21	19	16	12
Pentuekoko	6,9	6,5	7,1	6,2	6,1	5,9	6,4	6,8
Kasvattajat	12	13	14	16	18	18	14	11

Rekisteröintimäärät Suomessa

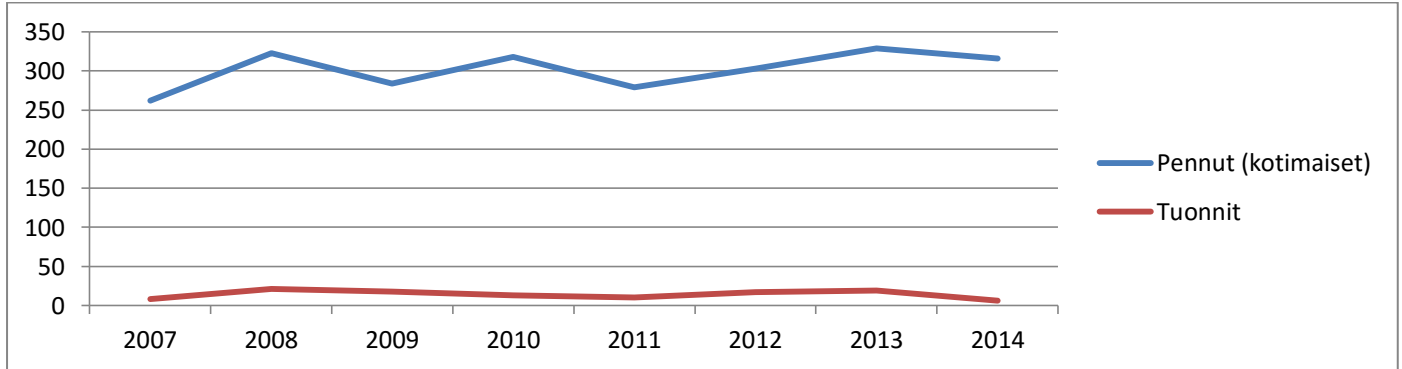
TOYVILLAKOIRA

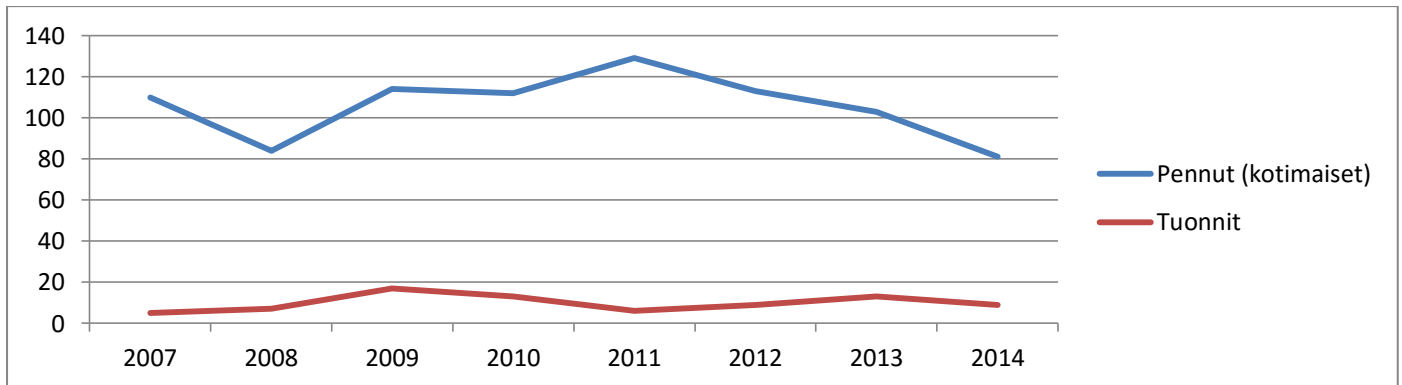
KÄÄPIÖVILLAKOIRA

KESKIKOKOINEN VILLAKOIRA

ISOVILLAKOIRA

Parin viime vuoden rekisteröinnit ovat vakiintuneet *toyvillakoirilla* 180 pennun tienoille, mutta aikaisempina vuosina on ollut vaihteluja 160–200 pennun välillä. Vuoden 2014 rekisteröinnit ovat kasvaneet poikkeuksena muihin kokomuunnoksiin. Tuontien trendi on laskusuunnassa. Vuonna 2014 on ollut vähiten tuonteja tilastointiaikana sitten vuoden 2006, mutta määrät ovat sen verran pieniä että erot eivät ole merkittäviä ja tilastointia tehdessä kaikkia 2014 tuonteja ei ole välttämättä vielä ehditty rekisteröidä.

Kääpiövillakoirissa tuontien määrä on pysynyt suurin piirtein samana tarkasteluajanjakson aikana paitsi 2014, jolloin tuontien määrä on vähentynyt. Rekisteröinneissä on hieman vaihteluja, mutta trendi on hyvin maltillinen.

Keskipokoinen villakoirien tuonnit ovat laskussa. Rekisteröinnit ovat pysyneet miltei samoina tarkasteluajanjaksolla.

Isovillakoirissa tuontien määrät ovat hyvin vakiot. Kotimaisten pentujen rekisteröinneissä määrät vaihtelevat, koska kyseessä on pieni kokomuunnos jossa on vuosittain 10–15 pentuetta. Pitkällä aikavälillä rekisteröintimäärät ovat nousseet hienoisesti.

Jakautuminen linjoihin

Toy- ja kääpiövillakoiria voi risteyttää vapaasti ilman poikkeuslupaa ja ne myös vaihtavat tarvittaessa rotua virallisessa mittauksessa. Jos toy- tai kääpiövillakoira vaihdetaan isompaan rotuun, sen voi mitata jo 9 kk iässä -

muutoin mittaus tapahtuu koiran täytettyä 15 kk. Keskipokoinen villakoira vaihtaa rotua mitattaessa vain pienempään kokoon, joten niitä ei voi siirtää isovillakoiriin, kuten isovillakoiriakaan ei voi siirtää pienempään kokoon. Isovillakoiraa voi risteyttää toisen kokomuunnoksen kanssa ainoastaan poikkeusluvalla. Jyrkkiä linjakauomia ei ole, eikä myöskään ”käyttö-/näyttö” – linjoihin eriytymistä missään villakoirien kokomuunnoksessa.

Rodun jalostusurosten ja -narttujen ikä

Toyvillakoirissa jalostukseen käytettävien urosten ikä on tarkasteluajanjaksolla kohonnut neljään vuoteen. Narttujen jalostuskäytön ikä on vakiintunut yli 3,5 vuoteen.

Toyvillakoira/urokset	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 2 kk	3 v	3 v 1 kk	3 v	3 v 9 kk	3 v 10 kk	3 v 10 kk	4 v 4 kk
Toyvillakoira/nartut	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 5 kk	3 v 7 kk	3 v 5 kk	3 v 6 kk	3 v 5 kk	3 v 4 kk	3 v 9 kk	3 v 8 kk

Kääpiövillakoirissa urosten ikä on 3-4 vuoden välissä ja noussut lähelle neljää vuotta tarkasteluajanjaksolla. Narttujen ikä on neljän vuoden tienoilla ja pysynyt vakaana.

Kääpiövillakoira/urokset	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 5 kk	3 v 7 kk	2 v 9 kk	3 v 3 kk	3 v	4 v 1 kk	3 v 7 kk	3 v 10 kk
Kääpiövillakoira/nartut	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 9 kk	3 v 9 kk	3 v 10 kk	3 v 11 kk	3 v 9 kk	3 v 8 kk	3 v 10 kk	3 v 8 kk

Keskipokoisissa villakoirissa urosten iät ovat kohonneet yli neljään vuoteen 2013-2014. Narttujen iät ovat myös nousseet.

Kk. villakoira/urokset	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v	3 v 5 kk	3 v 1 kk	3 v 10 kk	3 v 8 kk	3 v 10 kk	4 v 5 kk	4 v 2 kk
Kk. villakoira/nartut	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 7 kk	3 v 5 kk	3 v 9 kk	3 v 10 kk	3 v 8 kk	3 v 7 kk	3 v 11 kk	4 v 3 kk

Isovillakoirat ovat molempien sukupuolten osalta jalostuskäytössä vanhempia kuin muut kokomuunnokset. Nartut lähestyvät viittä vuotta ja urokset ovat sen ylittäneet.

Isovillakoira/urokset	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 1 kk	4 v 4 kk	4 v 2 kk	2 v 10 kk	4 v 2 kk	3 v 7 kk	4 v 11 kk	5 v 4 kk
Isovillakoira/nartut	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Keskimääräinen jalostuskäytön ikä	4 v 2 kk	4 v 5 kk	4 v 1 kk	4 v 7 kk	4 v	3 v 11 kk	4 v 5 kk	4 v 9 kk

Tietoa sukusiitoksesta

TOYVILLAKOIRA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sukusiitosprosentti	1,03 %	0,78 %	1,53 %	1,23 %	1,07 %	1,18 %	1,42 %	1,59 %
KÄÄPIÖVILLAKOIRA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sukusiitosprosentti	1,06 %	1,17 %	1,63 %	1,16 %	1,07 %	1,15 %	1,41 %	1,26 %
KK. VILLAKOIRA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sukusiitosprosentti	1,83 %	1,81 %	1,82 %	1,95 %	1,95 %	2,04 %	1,43 %	2,14 %
ISOVILLAKOIRA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Sukusiitosprosentti	1,69 %	0,83 %	0,28 %	0,25 %	1,22 %	0,41 %	1,28 %	0,17 %

Toyvillakoirilla sukusiitosprosentti on noussut hieman. Vuosittaisia vaihteluja löytyy tarkastelujaksolla. Alin luku on vuodelta 2008 ja korkein 2014. Erot eivät kuitenkaan ole merkittäviä.

Kääpiövillakoiralla sukusiitosprosentti on hyvin samankaltainen kuin *toyvillakoirilla*. Alin luku on vuodelta 2007 ja korkein 2009.

Keskikokoisen villakoiran sukusiitosprosentti on ollut tarkasteluajanjaksolla hieman korkeampi kuin muilla kokomuunnoksilla. Erot eivät kuitenkaan ole merkittäviä.

Isovillakoirien sukusiitosprosentti on pysynyt tasaisena tarkasteluajanjaksolla. Pienin luku löytyy vuodelta 2014 ja suurin vuodelta 2007. Erot ovat parin prosenttiyksikön luokkaa.

4.1.2 Jalostuspohja

Taulukko 2. Jalostuspohja per sukupolvi

Taulukkoa luettaessa kannattaa huomioida, että viimeisimpien vuosien kaikkia koiria ei ole vielä ehditty käyttää jalostukseen.

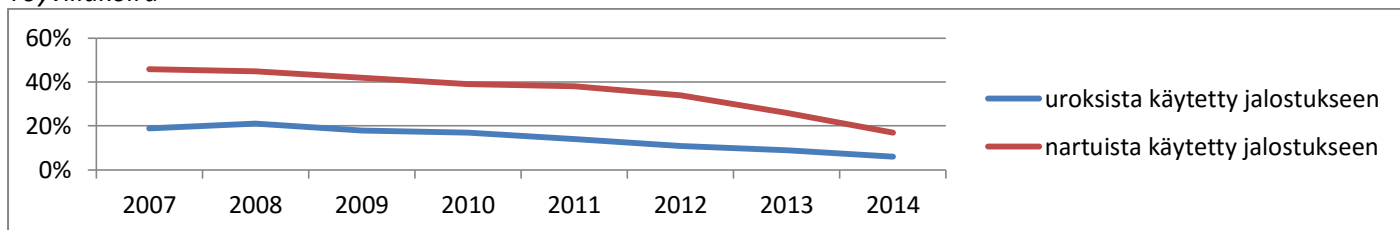
TOYVILLAKOIRA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Per sukupolvi (4 vuotta)</i>								
- pentueet	252	290	313	353	349	350	353	346
- jalostukseen käytetyt eri urokset	99	106	116	133	138	143	151	156
- jalostukseen käytetyt eri nartut	179	202	218	243	248	251	258	246
- isät/emät	0,55	0,52	0,53	0,55	0,56	0,57	0,59	0,63
- tehollinen populaatio	188 (37%)	207 (36%)	225 (36%)	254 (36%)	261 (37%)	267 (38%)	278 (39%)	275 (40%)
- uroksista käytetty jalostukseen	19 %	21 %	18 %	17 %	14 %	11 %	9 %	6 %
- nartuista käytetty jalostukseen	46 %	45 %	42 %	39 %	38 %	34 %	26 %	17 %
KÄÄPIÖVILLAKOIRA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Per sukupolvi (4 vuotta)</i>								
- pentueet	519	575	602	657	676	665	689	647
- jalostukseen käytetyt eri urokset	172	197	210	230	237	238	259	259
- jalostukseen käytetyt eri nartut	334	383	403	443	451	461	477	454
- isät/emät	0,51	0,51	0,52	0,52	0,53	0,52	0,54	0,57
- tehollinen populaatio	339 (33%)	388 (34%)	411 (34%)	451 (34%)	462 (34%)	468 (35%)	497 (36%)	484 (37%)
- uroksista käytetty jalostukseen	13 %	12 %	11 %	11 %	11 %	11 %	9 %	6 %
- nartuista käytetty jalostukseen	33 %	34 %	34 %	34 %	30 %	25 %	17 %	9 %
KESKIKOKOINEN VILLAKOIRA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Per sukupolvi (4 vuotta)</i>								
- pentueet	242	260	275	306	309	310	306	293
- jalostukseen käytetyt eri urokset	117	122	132	136	141	146	153	152
- jalostukseen käytetyt eri nartut	179	196	200	215	227	239	235	210
- isät/emät	0,65	0,62	0,66	0,63	0,62	0,61	0,65	0,72
- tehollinen populaatio	203 (42%)	217 (42%)	228 (41%)	240 (39%)	252 (41%)	263 (42%)	266 (43%)	248 (42%)
- uroksista käytetty jalostukseen	12 %	12 %	12 %	11 %	11 %	10 %	8 %	6 %
- nartuista käytetty jalostukseen	30 %	30 %	30 %	27 %	25 %	19 %	12 %	6 %
ISOVILLAKOIRA	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Per sukupolvi (4 vuotta)</i>								
- pentueet	57	58	59	63	68	74	74	68
- jalostukseen käytetyt eri urokset	37	39	40	37	42	46	45	42

- jalostukseen käytetyt eri nartut	45	46	47	51	55	61	58	53
- isät/emät	0,82	0,85	0,85	0,73	0,76	0,75	0,78	0,79
- tehollinen populaatio	56 (49%)	58 (50%)	59 (50%)	60 (48%)	66 (49%)	73 (49%)	71 (48%)	65 (48%)
- uroksista käytetty jalostukseen	12 %	11 %	11 %	11 %	9 %	7 %	4 %	2 %
- nartuista käytetty jalostukseen	23 %	24 %	23 %	21 %	15 %	8 %	4 %	0 %

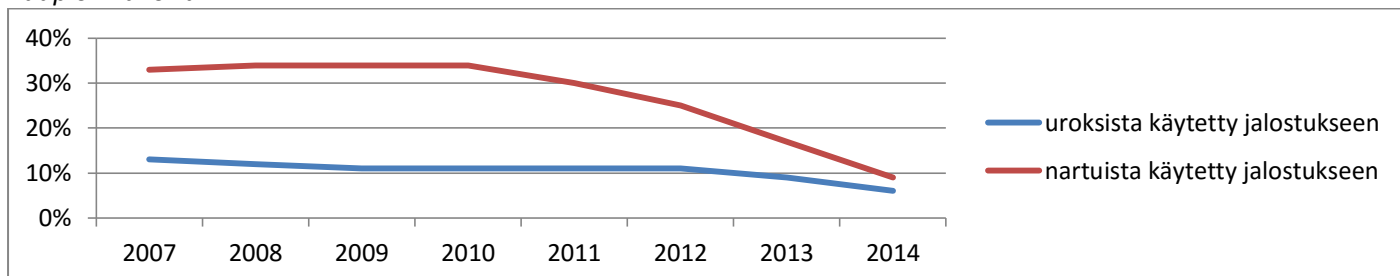
Jalostukseen käytettyjen urosten ja narttujen osuus syntyneistä

Kaavioita luettaessa on otettava huomioon se, että viimeisimpien ikäluokkien kaikkia jalostuskoiria ei ole ehditty tilastointihetkellä käyttää jalostukseen.

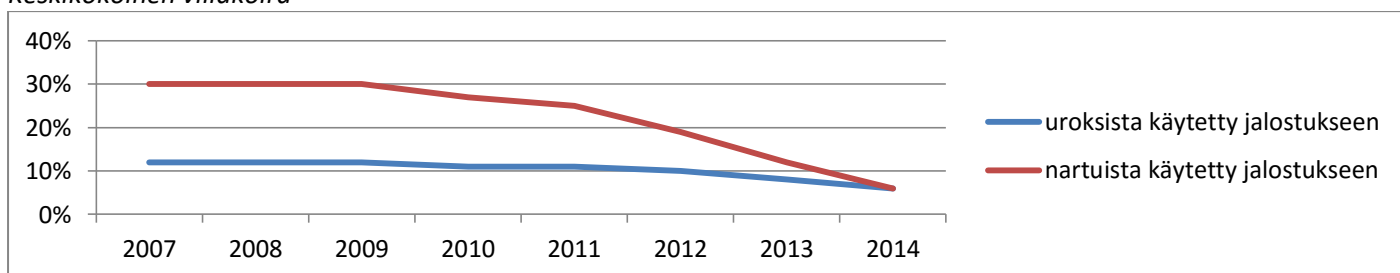
Toyvillakoira

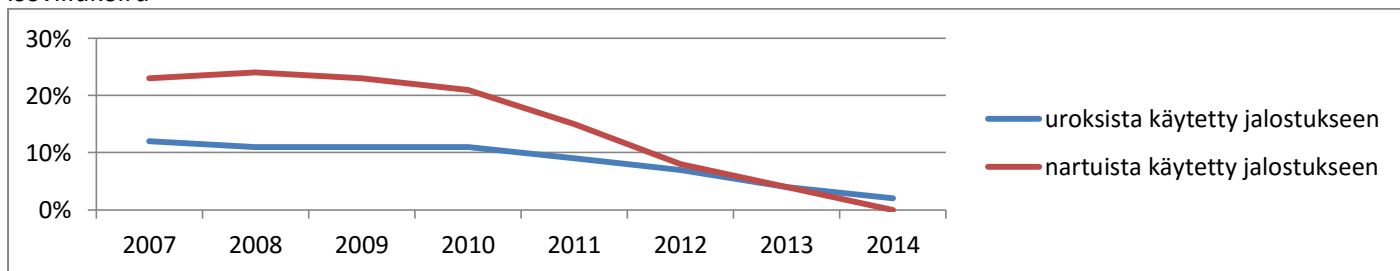
Kääpiövillakoira

Keskikokoinen villakoira

Isovillakoira

Isät/emät -luku

Toyvillakoira/sukupuoli	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Isät/emät	0,55	0,52	0,53	0,55	0,56	0,57	0,59	0,63
Kääpiövillakoira/sukupuoli	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Isät/emät	0,51	0,51	0,52	0,52	0,53	0,52	0,54	0,57
Keskikokoinen villakoira/sukupuoli	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Isät/emät	0,65	0,62	0,66	0,63	0,62	0,61	0,65	0,72
Isovillakoira/sukupuoli	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Isät/emät	0,82	0,85	0,85	0,73	0,76	0,75	0,78	0,79

Tietoa tehollisesta populaatiokoosta

Tehollinen populaatiokoko on laskennallinen arvio rodun [perinnöllisestä monimuotoisuudesta](#). Yksinkertaistaen voidaan sanoa, että tehollinen populaatiokoko kertoo, kuinka monen yksilön geenimuotoja tietyssä rodussa tai kannassa on. Esimerkiksi lukema 50 tarkoittaa, että rodun sukusiitosaste kasvaa yhtä nopeasti kuin jos rodussa olisi 50 tasaisesti jalostukseen käytettyä koiraa. Mitä pienempi tehollinen koko on, sitä nopeammin rodun sisäinen sukulaisuus kasvaa ja perinnöllinen vaihtelu vähenee. Samalla sukusiitoksen välttäminen vaikeutuu.

Kennelliiton jalostustietokannassa käytettävää jalostuskoirien lukumääriin perustuvaa laskentakaavaa on hieman muokattu, jotta se huomioisi paremmin jalostuskoirien epätasaiset jälkeläismäärät. Jalostustietojärjestelmässä käytetään kaavaa $Ne = 4 * Nu * Nn / (2 * Nu + Nn)$, jossa

- Nu on neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusurosten ja
- Nn on neljän vuoden aikana käytössä olleiden eri jalostusnarttujen lukumäärä.

Tehollista kokoa voidaan arvioida myös rodun koirista otettujen dna-näytteiden avulla. (Lähde: [SKL](#))

Rodun tehollinen populaatiokoko

Toyvillakoiran tehollinen populaatiokoko on hienoisessa nousussa pidemmän aikavälin tarkastelussa.

Kääpiövillakoiran tehollinen populaatiokoko on vakaassa nousussa.

Keskikokoisella villakoiralla tehollinen populaatio on nousussa.

Isovillakoiran tehollinen populaatio on pysynyt tasaisena tarkasteluajanjaksolla.

Toyvillakoira	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tehollinen populaatio	63 (38%)	62 (35%)	74 (45%)	87 (44%)	70 (44%)	81 (46%)	84 (49%)	81 (44%)
Kääpiövillakoira	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tehollinen populaatio	115 (39%)	129 (39%)	121 (39%)	159 (43%)	136 (40%)	144 (47%)	181 (50%)	159 (55%)
Kk. Villakoira	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tehollinen populaatio	66 (49%)	79 (50%)	78 (50%)	76 (47%)	75 (53%)	93 (58%)	89 (60%)	82 (60%)
Isovillakoira	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tehollinen populaatio	20 (62%)	16 (62%)	20 (62%)	20 (56%)	26 (62%)	22 (58%)	20 (62%)	14 (58%)

Taulukko 3. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 20 urosta

TOYVILLAKOIRA		Uroksen syntymävuosi	Pentueita 2005 - 2014	Pentuja 2005 - 2014	%-osuus 2005 - 2014	kumulat.% 2005 - 2014	Pentueita 2. polvessa	Pentuja 2. polvessa	Yhteensä pentueita	Yhteensä pentuja
1	LEFAY TERROR RULES	2003	15	38	2,31 %	2 %	54	121	20	54
2	MAGICSTAR LOVE ON PUUMERAS	2004	14	34	2,07 %	4 %	36	88	34	102
3	TIRKANE HOWARDS WAY	2004	18	34	2,07 %	6 %	42	92	27	69
4	TIRKANE ALL ABOUT ALFIE	2004	21	33	2,01 %	8 %	128	339	34	80
5	SOLNES BLUBERRY MUFFIN	2008	16	31	1,89 %	10 %	13	29	20	40
6	SARAHILL THAT'S IT	2007	13	29	1,76 %	12 %	13	29	19	51
7	ROYAL USA BILLY BOY	2008	14	29	1,76 %	14 %	16	31	16	38
8	TOYWAY SUMMER IN THE CITY	2010	12	28	1,70 %	16 %	3	7	14	32
9	BACKSEAT DRIVER'S TINY PLAYER	2006	7	25	1,52 %	17 %	14	46	14	53
10	MARK ANTONIY'S IZJUMINKOI JULIANY	2001	9	22	1,34 %	18 %	36	112	10	32
11	TOYWAY TRICK OR TREAT	2008	12	22	1,34 %	20 %	7	12	13	26
12	VANITONIA ENOUGH SAID	2009	13	20	1,22 %	21 %	13	33	18	32
13	TOYWAY BRAWEHEART	2007	10	19	1,16 %	22 %	2	9	18	43
14	SARAHILL PLAY MY GAME	2010	9	18	1,09 %	23 %			13	30
15	SARAHILL WAY TO GO	2004	13	17	1,03 %	24 %	33	85	34	88
16	AEDAN NOW OR NEVER	2004	9	17	1,03 %	25 %	39	89	16	44
17	FROGGIES ALLABOUT GROMIT	2005	12	17	1,03 %	26 %	28	65	14	35
18	DIZA FLEICH CHARLI	2009	7	17	1,03 %	27 %	7	20	11	35
19	SOLNES RAIN MAKER	2004	11	17	1,03 %	28 %	59	150	12	26
20	HAYDEE'S VISION	2004	8	16	0,97 %	29 %	25	80	33	88

Sininen: kääpiövillakoira

Ruskea = tuonti/ulkomaalainen

46 eri urosta on käytetty tuottamaan 50 % ajanjakson toyvillakoirapennuista. Käytetyimpien urosten listalla 11 on ulkomaalaisia/tuonteja.

KÄÄPIÖVILLAKOIRA		Uroksen syntymävuosi	Pentueita 2005 - 2014	Pentuja 2005 - 2014	%-osuus 2005 - 2014	kumulat.% 2005 - 2014	Pentueita 2. polvessa	Pentuja 2. polvessa	Yhteensä pentueita	Yhteensä pentuja
1	JOY-TOY'S CAPTAIN MORGAN	2010	22	73	1,73 %	2 %	11	35	22	74
2	HAYDEE'S VISION	2004	28	72	1,70 %	3 %	25	80	33	88
3	SLAVJAN CHARLSTON	2008	23	69	1,63 %	5 %	8	28	26	81
4	MAGICSTAR LOVE ON PUUMERAS	2004	25	68	1,61 %	7 %	36	88	34	102
5	SARAHILL WAY TO GO	2004	26	67	1,59 %	8 %	33	85	34	88
6	NEVSKIY TSEBER OCHI CHERNYE	2003	20	65	1,54 %	10 %	31	107	23	73
7	SARAHILL WHEELS ON FIRE	2006	21	63	1,49 %	11 %	42	104	24	74
8	MAGICSTAR TELL ME PUUMERAS	2002	20	57	1,35 %	13 %	65	233	31	113
9	A MILLION VOICES OF CHAOS	2007	18	56	1,33 %	14 %	14	37	23	64
10	SKETCH'S GET POPULAR	2007	19	51	1,21 %	15 %	28	81	25	62
11	CANMOY'S RAINING MEN	2007	19	49	1,16 %	16 %	31	82	23	62
12	IVANOLA GOLD SCORE	2007	16	48	1,14 %	17 %	18	58	16	48
13	TIRKANE ALL ABOUT ALFIE	2004	24	47	1,11 %	19 %	128	339	34	80
14	BEL BIZHU GRAND PRIX	2002	14	42	0,99 %	20 %	4	14	23	62
15	HALLABY FLYN FIRST CLASS	2004	15	41	0,97 %	21 %	40	112	16	45
16	CATELLA ART ALIFF	2003	10	39	0,92 %	21 %	9	32	14	55
17	LEFAY FIDDLER ON THE ROOF	2003	13	37	0,88 %	22 %	11	27	13	44
18	FACE TO FACE OF CHANEL COCO	2012	12	36	0,85 %	23 %	4	10	13	40
19	TIRKANE HOWARDS WAY	2004	14	35	0,83 %	24 %	42	92	27	69
20	SOLNES ON BLACK WINGS	2008	15	35	0,83 %	25 %	7	22	19	52

Sininen: löytyy myös toyvillakoirien listalta

Ruskea = tuonti/ulkomaalainen

kursiivi: toyvillakoira

65 eri urosta on käytetty tuottamaan 50 % ajanjakson kääpiövillakoiran pennuista. 20 käytetyimmistä uroksesta 16 on ulkomaalaisia/tuonteja.

KESKIKOKOINEN VILLAKOIRA		Uroksen syntymävuosi	Pentueita 2005 - 2014	Pentuja 2005 - 2014	%- osuus 2005 - 2014	kumulat.% 2005 - 2014	Pentueita 2. polvessa	Pentuja 2. polvessa	Yhteensä pentueita	Yhteensä pentuja
1	NOVY BIBILOT DERK HICKOCK	2005	13	57	2,00 %	2 %	13	52	13	63
2	JOYVIEW THE GREAT GRINKOV	2006	14	50	1,75 %	4 %	9	32	14	50
3	WHITEWAY'S WINTER STORM	2006	11	44	1,54 %	5 %	9	31	11	45
4	ANAKIN VON DER HERBORDSBURG	2005	9	41	1,44 %	7 %	19	90	9	43
5	KLASSIK ALYANS DARIUS	2006	10	41	1,44 %	8 %	11	35	10	41
6	YA SOLNECHNY LEV IZ SIBIRSKOI SKAZKI	2007	7	40	1,40 %	10 %	8	35	7	41
7	MADLIEF'S ROI P'TIT FILOU	2004	8	38	1,33 %	11 %	7	29	8	39
8	REGENFIELD LYSANDER	2007	7	37	1,30 %	12 %	18	91	7	37
9	AIRI ARABESKA GEYSER CHIC	2003	8	37	1,30 %	13 %	4	24	8	37
10	GREYFUN'S HAPPY GO LUCKY	2007	7	36	1,26 %	15 %	3	14	7	38
11	JOUET ONCE UPON A TIME	2005	8	35	1,23 %	16 %	19	105	8	36
12	CANMOY'S MARCO POLO	2003	9	33	1,16 %	17 %	7	30	9	33
13	GOLDFIRE'S CHILI ANCHO STYLE	2009	6	32	1,12 %	18 %	4	16	6	34
14	DE PIMLICO SONO SPIACENTE	2006	9	32	1,12 %	19 %	14	42	9	33
15	DRAGONFLAME'S GOLDEN EYE	2012	7	32	1,12 %	20 %			7	32
16	VICSECRET COMPLIMENT SIDABRINE KULKA	2004	6	31	1,09 %	22 %	16	73	6	32
17	D'JULIO PETER PAN	2007	6	31	1,09 %	23 %	1	6	6	32
18	HAYDEE'S MERCURY	2007	10	30	1,05 %	24 %	4	19	10	31
19	AIN'ULJAS ELENDIL	2002	6	29	1,02 %	25 %	11	53	7	34
20	KLASSICHESKIY ALJANS JULES VERNE	2009	9	29	1,02 %	26 %	2	8	9	30

Ruskea = tuonti/ulkomaalainen

53 eri urosta on käytetty tuottamaan 50 % ajanjakson pennuista. 20 käytetyimmistä uroksesta 12 on ulkomaalaisia/tuontejä.

ISOVILLAKOIRA		Uroksen syntymävuosi	Pentueita 2005 - 2014	Pentuja 2005 - 2014	%- osuus 2005 - 2014	kumulat.% 2005 - 2014	Pentueita 2. polvessa	Pentuja 2. polvessa	Yhteensä pentueita	Yhteensä pentuja
1	CANMOY'S ROMERAL	2005	6	40	3,94 %	4 %	7	54	6	40
2	SAMARCANDA APOCALYPSE NOW	2008	6	38	3,74 %	8 %			6	38
3	AHORNSTREET'S TAKKI	2008	6	38	3,74 %	11 %	2	11	6	38
4	MARECHAL THE REAL MCCOY	1999	5	37	3,65 %	15 %	6	31	9	54
5	DAJMENS ARMANI BLACK CODE	2008	6	36	3,55 %	19 %	1	7	6	36
6	DANVIK MAGNUS BOBBY DAZZLER	2005	5	32	3,15 %	22 %	5	32	5	32
7	CANMOY'S UNCLE SCROOGE	2003	3	24	2,36 %	24 %	9	58	3	24
8	ANKARU'S MR LORDI	2006	3	21	2,07 %	26 %	3	28	3	22
9	HUFFISH ON AND ON	2009	3	21	2,07 %	28 %			3	21
10	JOUET L'AVANTAGE RAVISSANT	2004	3	20	1,97 %	30 %	5	28	3	20
11	SOMANIC CAUSIN A STORM	2007	3	20	1,97 %	32 %			3	20
12	SIR ASCOT'S STUNNING ONYX	2005	3	20	1,97 %	34 %	1	7	3	20
13	AMAZING ART BEAUTIFUL BONN	2008	2	19	1,87 %	36 %			2	19
14	AVATAR HAILEZELASSIE	2005	2	19	1,87 %	38 %			2	19
15	VOILA PERFECT ALIBI	2008	2	17	1,67 %	40 %	1	9	2	17
16	ALIAS JUST GIVE ME THAT WINK	1998	2	16	1,58 %	41 %	15	88	3	25
17	OLD HOUSE ROHTO	2008	6	16	1,58 %	43 %			6	16
18	SIIDA'S BLACK BORIS	2007	2	16	1,58 %	44 %	1	8	2	16
19	LAPPONIA'S LOITSU	2007	2	16	1,58 %	46 %			2	16
20	SCARPEBOX AMORE SEGRETO	2002	3	16	1,58 %	47 %	1	1	3	16

Ruskea = tuonti/ulkomaalainen

22 eri urosta on käytetty tuottamaan 50 % ajanjakson pennuista. Käytetyimmän 20 uroksen joukossa on 13 ulkomaalaista/tuontia.

Taulukko 4. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 20 narttua

Vihreä = koira on monivärinen

TOYVILLAKOIRA		Nartun syntymävuosi	Pentueita 2005 - 2014	Pentuja 2005 - 2014	Osuus 2005 - 2014	Pentueita 2. polvessa	Pentuja 2. polvessa	Pentueita yhteensä	Pentuja yhteensä
1	SUPREME LINE DARLING DOLLY	2007	5	17	1,03 %			5	17
2	SHERRI SWEET BABY	2005	3	15	0,91 %	2	6	3	15
3	NEVSKIY DOM GREJS GLORIJA	2005	5	15	0,91 %	2	6	5	15
4	EXCUSE ME JUST FABULOUS	2005	4	14	0,85 %	7	16	4	16
5	ZARINA MALENKAYA FEYA	2008	4	14	0,85 %	3	10	4	14
6	EXECUTIVE VANITY FAIR	2004	5	13	0,79 %	3	10	5	14
7	EXCUSE ME GLAMOROUS	2007	4	13	0,79 %	2	5	4	13
8	TOYWAY RAIN DOWN ON ME	2002	4	12	0,73 %	29	72	5	15
9	CANMOY'S REAL LUV	2003	5	12	0,73 %	4	13	5	12
10	SAWAWHITE'S VICTORIA	2006	4	12	0,73 %	4	9	4	12
11	CLASS LINE INDICA	2005	5	11	0,67 %	39	90	5	13
12	WINTELL'S JAMBALAYA	2003	5	11	0,67 %	8	15	5	12
13	TOYWAY BUM'S RUSH	2004	5	11	0,67 %	18	42	5	12
14	TRUCKER'S OOPS AGAIN	2004	3	11	0,67 %	11	29	3	11
15	GEPPETTO'S ZENALDAROX	2005	4	10	0,61 %	7	21	4	15
16	BACKSEAT DRIVER'S MADAMEBUTTERFLY	2001	4	10	0,61 %	6	16	5	14
17	POCKET LIGHTNING'S MOLLY DOLLY	2001	3	10	0,61 %	10	25	4	13
18	CANMOY'S CHIC PETITE	2003	5	10	0,61 %	13	31	5	12
19	TOYWAY HALE AND HEARTY	2005	5	10	0,61 %	3	11	5	11
20	GRAFIKA ELLANZ EVA AIRYARABESKA	2008	3	10	0,61 %	5	13	3	11

KÄÄPIÖVILLAKOIRA		Nartun syntymävuosi	Pentueita 2005 - 2014	Pentuja 2005 - 2014	Osuus 2005 - 2014	Pentueita 2. polvessa	Pentuja 2. polvessa	Pentueita yhteensä	Pentuja yhteensä
1	TOYWAY IMPISH TRICK	2005	5	23	0,54 %	2	5	5	23
2	CHANZONET JET SET	2002	5	22	0,52 %	4	15	6	23
3	SUN-POWER'S COLA FLASH	2007	5	22	0,52 %	5	17	5	22
4	CANMOY'S PS I LOVE YOU	2001	5	21	0,50 %	18	42	7	29
5	AGAPIOS FANTASY	2006	5	21	0,50 %	3	14	5	21
6	TOYWAY LOVE SONNET	2003	5	20	0,47 %	4	12	5	22
7	CIMBERLY VOM KLEINEN WEISSEN LÖWEN	2003	5	20	0,47 %	8	26	5	20
8	CATELLA QUETTA	2006	5	19	0,45 %	1	1	5	19
9	MCGREGOR'S GARDEN JULIE	2006	5	18	0,43 %	11	27	5	20
10	TRUCKER'S GOT WHAT U NEED	2002	4	18	0,43 %	13	43	4	19
11	EXECUTIVE XTRA SPECIAL	2005	5	18	0,43 %	1	2	5	18
12	UP TO THE WIN LIETAUS SIMFONIIJA	2005	4	18	0,43 %	0	0	4	18
13	COVERDALE'S GLORIFICATION	2001	5	17	0,40 %	4	15	6	20
14	VADE'S AFTER ALL	2006	4	17	0,40 %	4	5	4	18
15	NUTLEE LINGREY EYEFUL	2005	5	17	0,40 %	7	22	5	18
16	DAMOCAN QUEENIE	2006	4	17	0,40 %	2	4	4	17
17	AGAPIOS INDIAN AMBROSIA	2002	4	16	0,38 %	4	12	5	21
18	RAISKAYA PTITSA PRIVATE DRIVER	2005	5	16	0,38 %	7	23	5	17
19	AGAPIOS WHITE CHOCOLATE	2005	4	16	0,38 %	6	18	4	16
20	BACKSEAT DRIVER'S ALEXIS	2007	5	16	0,38 %	2	3	5	16

KESKIKOKOINEN VILLAKOIRA		Nartun syntymävuosi	Pentueita 2005 - 2014	Pentuja 2005 - 2014	Osuus 2005 - 2014	Pentueita 2. polvessa	Pentuja 2. polvessa	Pentueita yhteensä	Pentuja yhteensä
1	CELESTERLING DAYDREAM DANCER	2007	4	31	1,09 %	4	17	4	31
2	BACKSEAT DRIVER'S MOZZARELLA	2003	5	24	0,84 %	4	16	5	24
3	WARMING BLACK TREASURE	2006	5	23	0,81 %	3	12	5	23
4	NUTLEE MARTHASVINEYARD	2006	5	23	0,81 %	1	4	5	23
5	HAYDEE'S SONATA	2003	5	22	0,77 %	2	4	5	22
6	OLYMBINAR'S FURIOUS FI-FII	2006	3	21	0,74 %	10	51	3	21
7	SINISIMPUKAN PIPSA	2005	4	21	0,74 %	5	19	4	21
8	GOLDFIRE'S SILKY SMOOTH	2009	4	20	0,70 %	3	13	4	21
9	AIN'ULJAS SILVER ZIINA	2008	3	19	0,67 %	3	12	3	19
10	CHIC WHITE FICTION	2006	4	18	0,63 %	2	12	4	19
11	NUTLEE SEREBRO	2007	3	18	0,63 %			3	18
12	CHANZONET CAFE PARIS	2004	5	17	0,60 %	17	56	5	17
13	OF HANNELHILL VALERIE	2003	3	17	0,60 %	3	11	3	17
14	AMNASTAR'S AMASDREAM	2008	3	17	0,60 %			3	17
15	DOCTOR'S SPECIAL SUN FLORETTE	2003	3	16	0,56 %	6	28	3	17
16	MADARI ROYAL SAND NAOMI VON RAUTENA	2002	2	16	0,56 %	10	39	2	17
17	MANIFIQUE D'ARGEANT EDELWEISS	2003	3	16	0,56 %	5	21	3	16
18	HAYDEE'S SAVANNAH	2003	5	16	0,56 %	5	23	5	16
19	NEVSKAJA ZHEMCHUZHINA MAGNOLIA	2003	2	16	0,56 %	1	8	2	16
20	CHIC WHITE ILLUSION	2006	3	16	0,56 %	4	21	3	16

ISOVILLAKOIRA		Nartun syntymävuosi	Pentueita 2005 - 2014	Pentuja 2005 - 2014	Osuus 2005 - 2014	Pentueita 2. polvessa	Pentuja 2. polvessa	Pentueita yhteensä	Pentuja yhteensä
1	BJÖRKLYCKANS FLOWER	2007	4	31	3,05 %	1	9	4	31
2	MARTINA'S LA PODEROSA	2004	3	23	2,27 %	2	12	3	23
3	OLD HOUSE QILPI	2007	3	23	2,27 %			3	23
4	JOINER'S QUALITY YEMERI YASMIN	2004	2	22	2,17 %	4	24	2	22
5	VÄTTEN'S ELLE AF VALHALL	2004	3	22	2,17 %	7	60	3	22
6	CATWALK LADY LAPONIA	2006	3	21	2,07 %			3	21
7	SAMARCANDA THATSAMORE	2002	3	21	2,07 %	1	12	3	21
8	SCARPEBOX DONNA ARANCIONE	2002	3	20	1,97 %	6	41	3	20
9	MERMARITTAN JANIS JOPLIN	2007	4	20	1,97 %			4	20
10	CRYSTALCOLA	2004	2	20	1,97 %	4	15	2	20
11	ZANITA'S AMAZING GRACE	2008	2	19	1,87 %			2	19
12	MERMARITTAN MADONNA	2009	2	19	1,87 %			2	19
13	HOT GOSSIP JUST IN CASE	2005	2	17	1,67 %			2	17
14	TRUCKER'S ZARAI OF RAIZA	2006	2	17	1,67 %			2	17
15	POMPANO FRENCH FASHION	2002	2	17	1,67 %	2	9	2	17
16	MERMARITTAN ENCHANTRESS	2003	2	15	1,48 %	0	0	2	15
17	OLD HOUSE OTAVA	2000	2	15	1,48 %	11	54	2	15
18	ZAZOU CHARMANT COCO	2008	2	15	1,48 %			2	15
19	JOINER'S QUALITY ULME ULRIKE	2008	2	14	1,38 %			2	14
20	HOT GOSSIP ROCK BABY ROCK	2007	2	14	1,38 %			2	14

Jalostuskoirien käyttömäärät

Jalostuskoirien käyttömäärät sekä uroksissa että nartuissa ovat olleet varsin maltillisilla tasoilla. Uroksissa tuontien määrä käytetyimpien listalla on melko korkea ja monet käytetyistä uroksista ovat varsin nuoria. Uroksissa kumulatiivinen osuus pentueista tarkasteluajanjaksolla on 2-3 prosentin välissä, paitsi isovillakoirissa ~4 % (isovillakoirilla luku verrattuna populaation kokoon on suuri). Käyttömäärissä on huomioitava se, että tilastot on laadittu koko- eikä värimuunnosten mukaan, joten isovillakoirien pienemmät pentuemäärät vaikuttavat lukuihin. Toisaalta väriaristeytykset rotumääritelmässä mainittujen hyväksytyjen värien kesken ovat vapaasti tehtävissä. Kokoristeytyksiin tarvitaan poikkeuslupa pois lukien toy- ja kääpiövillakoirien väliset kokoristeytykset, joita saa tehdä vapaasti.

Jalostuskoirien keskinäinen sukulaisuus

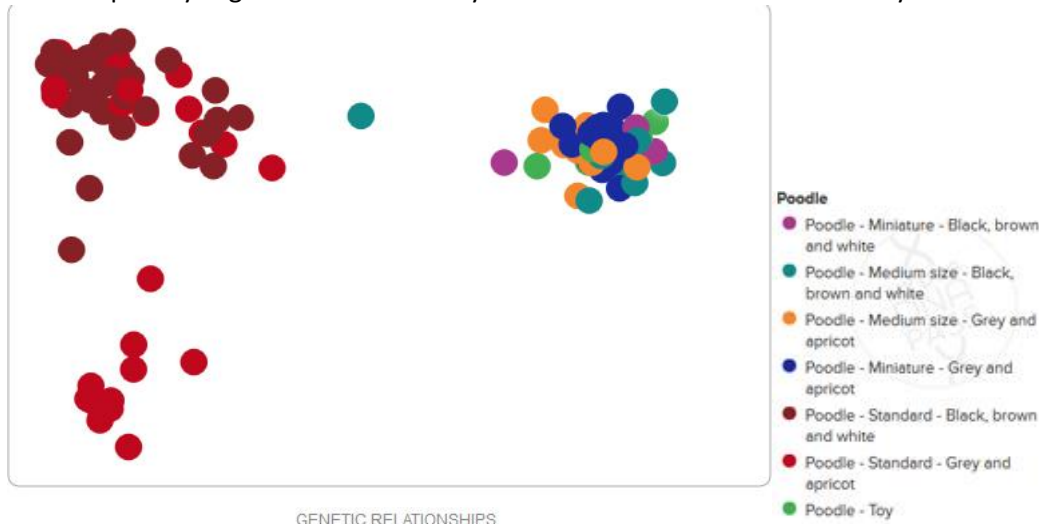
Toyvillakoira: käytetyimmissä uroksissa Tirkane Howards Wayn (19. Ja 3. toyuroksissa) emä on Tirkane All About Alfien (4.) isoäiti. Sarahill That's It (6.) on Tirkane All About Alfien (3.) poika ja Froggies All About Gromitin (17.) velipuoli. Backseat Driver's Tiny Playerin (9.) isä on kääpiöiden uroslistan kahdeksanneksi käytetyin uros. Aedan Now Or Never (16.) on Toyway Summer In The Cityn (8.) isoisä. Froggies Allabout Gromit (17.) on Tirkane All About Alfien (3.) poika ja Sarahill That's Itin (6.) velipuoli. Solnes Rain Dance on isoisänä Haydee's Visionille (20. Ja kääpiölistan 2.) ja isänä Solnes Rain Makerille (19.).

Kääpiövillakoira: Sarahill Way To Go (5.) isä on Eugenios Would Love To-Too, joka on myös Sketch's Get Popularin (10.) isoisän isä. Nevskiy Tserber Ochi Chernye (6.) on Bel Bizhu Grandprixin (14.) isä ja Catella Art Aliffin (16.) isoisä. Sarahill Wheels On Firen (7.) isä on Tirkane All About Alfie (3. toyuroksissa ja 13. kääpiöuroksissa). Canmoy's Raining Menin (11.) isä on Solnes Rain Maker (19. toyuroksissa).

Keskikokoinen villakoira: Novy Bibilot Derk Hichcockin (1.) isoisä Bibilott Aristocrat on myös Ya Solnechny Lev Iz Sibirskoi Skazkin (6.) ja Goldfire's Chili Ancho Stylen (13.) isoisä. Whiteway's Winter Stormin (3.) isoisän isä on Sporrens Blast-Off, jonka sukua löytyy kääpiövillakoirien listalta. Madelief's Roi P'tit Filoun (7.) isä on Magicstar Tell Me Puymeras (kääpiöurosten 8.). Greyfun's Happy Go Luckyn (10.) isä on Anakin Von Der Herboardsburg (4.) jonka isoisä Barclay Lyca Oh! Henri on myös Regenfield Lysanderin (8.) isä. Klassik Alyans Dariuksen (5.) emä Klassicheskiy Aljans Aria on Klassicheskiy Aljans Jules Vernen (20.) isoäiti.

Isovillakoira: Samarcanda Apocalypse Nown (2.) isoisän isä Lake Cove That's My Boy on Marechal The Real McCoy'n (4.) isoisä. Danvik Magnus Bobby Dazzlerin (6.) isoisä Avatar Concord on myös Dajmens Armani Black Coden (5.), Huffish On And Onin (9.) sekä Ankaru's Mr Lordin (8.) isoäidin isä ja Siida's Black Borisin (18.) isoisän isä ja isoäidin isä. Dajmens Armani Black Coden (5.) isoisä Degana Cash Up Front on Canmoy's Uncle Scroogen (7.) isä. Canmoy's Uncle Scroogen (7.) isoisä Avion Totally Foxy At Harbovi on myös Dajmens Armani Black Coden (5.) isoisän isä. Canmoy's Romeralin (1.) isoisä Torpaz It'll Be All White on myös Samarcanda Apocalypse Nown (2.) isoisän isä ja Somanic Causin A Stormin (11.). Jouet L'Avantage Ravissantin (10.) isä Dawin You Betcha on myös Canmoy's Romeralin (1.) isä.

Genoscooper MyDog DNA – testeissä käyneiden koirien sukulaisuhteet näkyvät alla olevassa taulukossa.

Selitteessä Toy = toyvillakoira, Miniature = kääpiövillakoira, Medium = keskikokoinen villakoira ja Standard = isovillakoira

4.1.3 Rodun populaatiot muissa maissa

Rekisteröinnit pohjoismaissa 2013:

<i>Maa</i>	<i>Toy</i>	<i>Kääpiö</i>	<i>Keskikokoinen</i>	<i>Iso</i>
Tanska	69	147	52	74
Norja	90	189	172	254
Ruotsi	177	447	366	338

American Kennel Clubin tilastojen mukaan villakoira USA:ssa on 8. yleisin rotu. Myös Venäjällä villakoira on hyvin yleinen rotu. Tarkkoja rekisteröintilukuja ei ole saatavilla kummastakaan maasta.

Rodun kotimaan Ranskan rekisteröintilukuja ei ole saatavilla, mutta on arvioitu, että villakoiria rekisteröidään siellä vähemmän kuin esimerkiksi Suomessa. Rekisteröimättömien villakoirien määrästä ei ole virallista tietoa, mutta niitä arvioidaan olevan runsaasti.

Englannissa rekisteröinnit ovat olleet vuonna 2013:

Toyvillakoira	1304
Keskikokoinen villakoira	900
Isovillakoira	832

Varsinkin pienempiä muunnoksia arvioidaan löytyvän rekisteröimättöminä runsaasti pohjoismaiden ulkopuolella.

4.1.4 Yhteenveto populaation rakenteesta ja jalostuspohjasta

Rodun jalostuspohjan laajuus

Eri kokomuunnoksilla ei tällä hetkellä ole suurempia ongelmia jalostuspohjan kanssa. Isovillakoiran tilanne on kuitenkin huolestuttavin sekä Suomessa että maailmanlaajuisesti ja sitä on seurattava aktiivisesti.

Tärkeimmät jalostuspohjaa kaventavat tekijät

Urosten matadorikäyttö on vakavin riskitekijä, mikä tulee ottaa huomioon kaikissa kokomuunnoksissa. Isovillakoirissa paritettavien koirien liian läheiset sukulaisuussuhteet sekä riskikoirien tiedostaminen ja välttäminen ovat haasteita. Esimerkiksi MyDog DNA –testi saattaa olla avuksi jalostuksessa ja jalostuspohjan laajentamisessa.

4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta

Rotumääritelmän mukaan villakoiran käyttötarkoitus on ”seurakoira”. Rotumääritelmässä villakoiran luonteesta on kerrottu hyvin lyhyesti:

”Villakoira tunnetaan uskollisena, oppivaisena ja helppona kouluttaa, minkä vuoksi se on erityisen miellyttävä seurakoira.”

Hylkäävissä virheissä on mainittu luonteesta:

”aggressiivisuus tai voimakas arkuus”

Villakoiran ihanneluonneprofiili on tavoiteohjelman liitteenä.

4.2.2 Jakautuminen näyttely- / käyttö- / tms. -linjoihin

Villakoira ei ole jakautunut eri linjoihin vaan kaikkia sukuja käytetään mitä erilaisimpiin harrastuksiin.

4.2.4 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Saadun aineiston perusteella (terveyskartoitus 2013, luonne- ja MH testitulokset ym.) luonteissa ei ole suuria ongelmia tällä hetkellä, vaan villakoira on aktiivinen seurakoira joka sopii mitä moninaisimpiin harrastuksiin. Ongelmia on lähinnä arkuuden ja pidättyvyyden osalta. Ylienergisyyden on myös asia, jota pitää seurata, vaikkakin villakoiran tulee olla eloisa ja toimielias.

Luonnekysely

2013 tehdyn terveystarkastuksen yhtenä osiona oli luonne. Kyselyyn saatiin vastauksia: 87 toyvillakoira, 274 kääpiövillakoira, 236 keskikokoista villakoira ja 123 isovillakoira. Prosentuaalisesti eniten ongelmia on omistajien mukaan toyvillakoirilla, joissa pidättyväisten koirien osuus on melko suuri. Myös keskikokoisissa ja isovillakoirissa on pidättyvääisyyttä prosentuaalisesti yllättävän paljon. Isovillakoirissa oli ylienergisyyttä pidättyvääisyyden lisäksi korkealla. Arkuutta oli eniten kääpiövillakoirissa.

Rotu	Aggressiivinen	Arka	Pidättyväinen	Ylienerginen	Normaali
Toyvillakoira	1 (2%)	4 (5%)	10 (11%)	3 (3%)	69 (79%)
Kääpiövillakoira	3 (1%)	17 (6%)	12 (4%)	12 (4%)	230 (84%)
Keskikokoinen villakoira	3 (1%)	4 (2%)	19 (8%)	11 (5%)	199 (84%)
Isovillakoira	0 (0%)	3 (2%)	8 (7%)	11 (9%)	101 (82%)

Luonnetesti ja MH-luonnekuvaus

Villakoiria on käynyt MH-luonnekuvauksessa sekä luonnetesteissä vuosina 2005-2014 erittäin vähäisessä määrin. Luonneprofiili löytyy dokumentin liitteistä. Testattujen koirien vähäisyyden vuoksi ei MH-kuvauksia ole purettu alla oleviin taulukoihin. Koiranomistajille tehdystä terveystarkastuksesta oli kysymyksiä luonteesta ja vastausten määrä yllä olevassa taulukossa kertoo enemmän siitä, onko villakoiran luonne muuttumassa pois seurakoiramaisesta luonteesta.

Lisätietoa luonnetestistä ja MH-kuvauksesta löytyy Kennelliiton sivuilta.

<http://www.kennelliitto.fi/koiraharrastukset/kokeet-ja-kilpailut/luonnetesti>

<http://www.kennelliitto.fi/koiraharrastukset/kokeet-ja-kilpailut/mh-luonnekuvaus>

ISOVILLAKOIRA

MH	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
suoritettu							1	1	8	2
ohj. kesk.									2	
kuv. kesk.										
Yhteensä							1	1	10	2

LTE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LTE		5	4	6	4	7	1	13	4	7
LTE0										
LTE-									1	
Yhteensä		5	4	6	4	7	1	13	5	7

Isovillakoirilla luonnetestausten määrät ovat suuremmat kuin MH-luonnekuvauksen joka kertoisi villakoirasta hieman enemmän kuin luonnetesti. BH-kokeen (käyttätymiskoe) on suorittanut vain kaksi isovillakoira, toinen 2005 ja toinen 2014.

KESKIKOKOINEN VILLAKOIRA

MH	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
suoritettu					1	1		1	12	2
ohj. kesk.										
kuv. kesk.										
Yhteensä					1	1		1	12	2

LTE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LTE	2	7	5	12	2	5	2	15	3	15
LTE0										
LTE-										
Yhteensä	2	7	5	12	2	5	2	15	3	15

Keskikokoisia villakoiria on käynyt luonnetestissä muutamia kappaleita vuodessa, paitsi niinä vuosina, jolloin on järjestetty villakoirille tarkoitettuja tilaisuuksia. Näinä vuosina määrät ovat olleet suuremmat. Luonnetesti on ollut suosituampi kuin MH-kuvaus. Yksikään keskikokoinen villakoira ei ole käynyt BH-kokeessa (käyttäytymiskoe) tarkasteluajanjaksolla.

KÄÄPIÖVILLAKOIRA

MH	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
suoritettu							1	3	8	
ohj. kesk.										
kuv. kesk.										
Yhteensä							1	3	8	

LTE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LTE	1	5	2	2	1	5	8	2	2	3
LTEO										
LTE-								1		
Yhteensä	1	5	2	2	1	5	8	3	2	3

Kääpiövillakoiria on myös käynyt luonnetestissä enemmän kuin MH-kuvauksessa. Määrät ovat vuosittain tasaisia lukuun ottamatta niitä vuosia, jolloin on järjestetty villakoirille tarkoitettuja tilaisuuksia. Kuusi kääpiövillakoira on käynyt tarkasteluajanjaksolla BH-kokeessa, ja näistä neljä on sen läpäissyt.

TOYVILLAKOIRA

MH	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
suoritettu								1	2	1
ohj. kesk.										
kuv. kesk.										
Yhteensä								1	2	1

LTE	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
LTE		2	2	3			1			
LTEO										
LTE-										
Yhteensä		2	2	3			1			

Toyvillakoiria on käynyt MH-kuvauksessa vain muutamia kappaleita, luonnetestissä ei viimeisinä kolmena vuotena ole käynyt toyvillakoiria lainkaan. BH-kokeessa on käynyt neljä toyvillakoira 2010-2005. Näistä kolme läpäisi.

Jalostustarkastus

Vuoden 2014 loppuun mennessä jalostustarkastuksia oli tehty 118 koiralle joista 9 koiraa ei läpäissyt. Hylkäysten syyt eivät ole olleet luonteessa vaan mm. rakenteessa ja koiran yleisessä kunnossa.

Näyttelyt

Näyttelyiden yhteydessä ei ole havaittu suurempia ongelmia luonteessa. Nuoret nartut saattavat ujostella, mutta tämä poistuu iän mukana.

Erot eri maiden populaatioiden välillä

Eri maissa luonteet eivät eroa ratkaisevasti toisistaan.

Sukupuolten väliset erot

Sukupuolten väliset erot luonteissa eivät ole suuret.

4.2.5 Käyttö- ja koeominaisuudet

Rodun alkuperäinen käyttö

Rotumääritelmä kertoo villakoiran alkuperästä näin:

”Etymologisesti ranskankielen sana caniche tulee naaraspuolista sorsaa tarkoittavasta ranskan sanasta cane. Monissa muissa kielissä rodun nimi liittyy vedessä pulikoimiseen.

Alun perin näitä koiria käytettiin vesilintujen metsästyksessä. Rotu polveutuu barbetista, jolta se on saanut useita ominaisuuksiaan. Vuonna 1743 rotua kutsuttiin barbet-nartun ranskankielisellä nimellä caniche.

Sittemmin barbet ja villakoira eriytyivät vähitellen. Kasvattajat ponnistelivat säilyttääkseen alkuperäisen tyypin ja yksivärisyyden.

Villakoirista tuli hyvin suosittuja seurakoiria ystävällisen, iloisen ja uskollisen luonteensa sekä neljän kokomuunnoksensa ja värivaihtoehtojensa ansiosta, joista jokainen pystyi valitsemaan mieleisensä.”

Käyttöominaisuuksien säilyttäminen

Nykypäivänä villakoira on pääasiassa seurakoira jonka kanssa voidaan harrastaa hyvin moninaisia asioita.

Alkuperäistä vesinoutajan tehtävää on kokeiltu mm. USA:ssa ja Ruotsissa ja muutama isovillakoira toimii aktiivisesti harrastuksen parissa.

Vertailu rodun kotimaahan ja muihin tärkeisiin maihin

Rodun kotimaassa Ranskassa villakoira on puhtaasti seurakoira.

Kokeet

Joitakin villakoiria on käynyt MH- ja luonnetesteissä sekä muutamia myös BH-kokeessa. Luonne- ja MH-testien raportit löytyvät kohdasta 4.2.4.

Hyötykoira-, virka- tai muu työkäyttö

Muutama villakoira on suorittanut pelastuskoiraliiton hakukokeita. Kokeet läpäisseissä on ainakin keskikokoisia villakoiria.

Alkuperäiset, rodunomaiset käyttäytymistarpeet ja niiden täyttäminen

Villakoira on eloisa ja toiminnanhaluinen rotu. Luonne tulee väistämättä muuttumaan, jos ainoana jalostuskriteerinä tulee olemaan vain yksi koe- tai kilpailumuoto. Villakoiran toivotaan säilyttävän seurakoiran luonteensa ja rotumääritelmässäänkin.

4.2.6 Käyttäytyminen kotona sekä lisääntymiskäyttäytyminen

Yksinoloon liittyvät ongelmat

Villakoirissa on pienemmissä kokomuunnoksissa yksittäisiä eroahdistustapauksia, mutta nämä eivät ole yleisiä. Eroahdistus ilmenee yleensä joko haukkumisena/vinkumisena tai tuhoamisena.

Lisääntymiskäyttäytyminen

Villakoira on lisääntymisessään hyvin normaali. Yleensä juokset, astutukset, pentujen syntyminen ja -hoito sujuvat kuin itsestään.

Sosiaalinen käyttäytyminen

Villakoira on sosiaalinen seurakoira. Terveyskyselyssä vastauksien luonne-osiossa koki toyvillakoirista 11% koiransa pidättyväisiksi, 5% araksi ja 2% aggressiiviseksi. Isovillakoirissa ei löytynyt yhtään aggressiivista yksilöä. Kääpiö- ja keskikokoinen villakoira ovat käyttäytymiseltään hyvin lähellä toisiaan. Toyvillakoirat ovat kääpiöiden kanssa hyvin läheistä sukua ja samoja koiria löytyy molempien kokomuunnosten sukutauluista, joten myös ulkoiset tekijät saattavat vaikuttaa toyvillakoiran sosiaaliseen käyttäytymiseen.

Pelot ja ääniherkkyys

Villakoirissa on luonnetestissä havaittu muutamia laukausarkoja koiria, mutta tämä ei ole suuri ongelma.

Vartiointitaipumusta omaavat koirat ovat yleensä herkempiä ”normaaleille äänille”, joihin ne myös reagoivat herkemmin. Tätä ilmenee yleensä pienemmissä kokomuunnoksissa haukkuherkkyytenä.

Ikään liittyvät käytöshäiriöt

Perinteisesti villakoiralla sanotaan olevan ns. ”mörköikä”, jota kutsutaan myös murrosiäksi. Mörköikä saattaa tulla 8-15 kk ikäisillä koirilla sukupuoleen ja kokomuunnokseen katsomatta ja se menee ohi nopeasti. Mörköikä ilmenee irrationaalisilla peloilla (esim. pimeä, kummalliset esineet kuten pensaat jne.). Villakoira elää hyvin vanhaksi, joten vanhuksilla saattaa olla viimeisinä vuosinaan dementian oireita.

Rakenteelliset tai terveydelliset seikat, jotka voivat vaikuttaa koirien käyttäytymiseen

Villakoira on hyvin normaalirakenteinen koira. Rakenne ei villakoiralla näytä vaikuttavan luonteeseen. Terveysongelmissa ei ole sellaista yleistä sairautta joka aiheuttaisi käytöshäiriöitä.

4.2.7 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohtista sekä niiden korjaamisesta

Keskeisimmät ongelmat

Terveyskyselyn perusteella yleisimmät ongelmat ovat pidättyväisyys ja arkuus. Pidättyväisyyttä eivät kaikki omistajat koe ongelmaksi.

Ongelmien syyt ja vähentäminen

Syyt saattavat johtua ympäristötekijöistä tai taipumus niihin saattaa periytyä. Periytymistä kannattaa seurata ja siihen kiinnittää erityistä huomiota.

4.3. Terveys ja lisääntyminen

4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet

PEVISA-ohjelman voimaantulo vuosi sekä ohjelman muutokset

Villakoira ei kuulu PEVISA-ohjelmaan.

4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet

Rotujärjestö on kerännyt ja julkaissut listaa erinäisiin sairauksiin sairastuneista koirista. Julkaisuun vaaditaan eläinlääkärin todistus sairaudesta. Yleisimmät tarkistettavat asiat tulee olla kunnossa jalostusohjeen mukaisesti ennen jalostuskäyttöä. Jalostusohje, jota päivitetään tarvittaessa, löytyy yhdistyksen internet-sivustolta <http://villakoirakerho.com/jalostusohje.html>.

Silmälausunnot kokomuunnoksittain – 10 yleisintä diagnoosia. Listasta on poistettu epäillyt diagnoosit ja jätetty todetut sairaudet:

TOYVILLAKOIRA	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	52	45	53	59	72	49
Distichiasis, todettu	18	23	47	42	28	29
Ektooppinen cilia, todettu	7	2	1		3	2
Kortikaalinen katarakta, todettu			1	2	1	
Lasiaisen rappeuma, todettu					1	1
Näköhermon vajaakehitys / mikropapilla, todettu	1		1			
PHTVL/PHPV, sairauden aste 1			1		1	
Posterior polaarinen katarakta, todettu				1	2	
PPM, iris-iris, todettu			1	1		
PRA, todettu		1	1			
Puutteellinen kyynelkanavan aukko, todettu				1	1	

KÄÄPIÖVILLAKOIRA	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	150	126	122	147	154	121
Distichiasis, todettu	23	40	63	67	69	57
Ektooppinen cilia, todettu	7	3	5	4	4	2
Kortikaalinen katarakta, todettu	1	4	1	2		4
PPM, iris-iris, todettu	3	3	1	2	1	1
Puutteellinen kyynelkanavan aukko, todettu			1	1	3	2
Lasiaisen rappeuma, todettu	1	1	1		1	
Näköhermon vajaakehitys / mikropapilla, todettu		1		1		2
PRA, todettu	2	1	1			
Posterior polaarinen katarakta, todettu			1	1		1
RD, multifokaali, todettu	1	1				1

KESKIKOKOINEN VILLAKOIRA	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	101	86	113	107	103	89
Distichiasis, todettu	13	12	28	26	29	26
Puutteellinen kyynelkanavan aukko, todettu		1		5	4	5
Kortikaalinen katarakta, todettu	3		1	1	1	1
Ektooppinen cilia, todettu	2			2	2	
Näköhermon vajaakehitys / mikropapilla, todettu			1		3	1
PPM, iris-iris, todettu	1			1		2
Linssin etuosan saumalinjan katarakta, todettu	1				1	
PHTVL/PHPV, sairauden aste 1		1			1	
Pienisilmäisyys, todettu			1		1	
Posterior polaarinen katarakta, todettu	1			1		

ISOVILLAKOIRA	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	39	34	40	52	49	33
Distichiasis, todettu	1		3		3	1
Kortikaalinen katarakta, todettu			1	2		1
Linssin etuosan saumalinjan katarakta, todettu	1	1			1	
PHTVL/PHPV, sairauden aste 1		1	1			
Ektooppinen cilia, todettu	1					
Nukleaarinen katarakta, todettu						1
Punktaatti katarakta, todettu		1				

Polvilausunnot kokomuunnoksittain:

TOYVILLAKOIRA	0	1	2	3	4	Yhteensä
2009	48	11	0	3	0	62
2010	45	5	5	0	0	55
2011	71	12	3	1	0	87
2012	65	10	9	0	0	84
2013	78	8	3	0	0	89
2014	49	10	3	0	0	62
Yhteensä	356	56	23	4	0	439

KÄÄPIÖVILLAKOIRA	0	1	2	3	4	Yhteensä
2009	124	10	1	1	0	136
2010	111	12	3	1	0	127
2011	134	7	4	0	0	145
2012	161	10	6	0	0	177
2013	176	13	6	1	0	196
2014	145	13	1	0	0	159
Yhteensä	851	65	21	3	0	940

KESKIKOKOINEN VILLAKOIRA	0	1	2	3	4	Yhteensä
2009	85	1	0	0	0	86
2010	67	4	0	0	0	71
2011	116	3	1	0	0	120
2012	118	5	0	0	0	123
2013	116	5	1	3	0	125
2014	89	6	0	0	0	95
Yhteensä	591	24	2	3	0	620

ISOVILLAKOIRA	0	1	2	3	4	Yhteensä
2009	10	0	0	0	0	10
2010	3	0	0	0	0	3
2011	13	1	0	0	0	14
2012	9	0	0	0	0	9
2013	12	0	0	0	0	12
2014	7	0	0	0	0	7
Yhteensä	54	1	0	0	0	55

Lonkkalausunnot kokomuunnoksittain:

TOYVILLAKOIRA	A	B	C	D	E	Yhteensä
2009	3	0	2	0	0	5
2010	0	1	0	0	0	1
2011	3	0	0	0	0	3
2012	5	0	1	0	0	6
2013	2	0	1	0	0	3
2014	0	2	0	0	0	2
Yhteensä	13	3	4	0	0	20

KÄÄPIÖVILLAKOIRA	A	B	C	D	E	Yhteensä
2009	7	2	0	0	0	9
2010	12	6	1	1	0	20
2011	13	4	1	0	0	18
2012	19	4	2	0	0	25
2013	12	3	0	0	0	15
2014	16	5	2	0	0	23
Yhteensä	79	24	6	1	0	110

KESKIKOKOINEN VILLAKOIRA	A	B	C	D	E	Yhteensä
2009	19	3	8	2	0	32
2010	20	8	7	2	0	37
2011	26	11	8	1	0	46
2012	38	31	12	2	0	83
2013	17	15	13	1	0	46
2014	20	23	16	1	1	61
Yhteensä	140	91	64	9	1	305

ISOVILLAKOIRA	A	B	C	D	E	Yhteensä
2009	15	11	3	1	0	30
2010	19	11	4	2	0	36
2011	28	14	11	6	0	59
2012	18	8	6	3	0	35
2013	27	15	11	2	0	55
2014	16	8	3	1	0	28
Yhteensä	123	67	38	15	0	243

Kyynärlausunnot kokomuunnoksittain:

TOYVILLAKOIRA	0	1	2	3	Yhteensä
2009	1	0	0	0	1
2010	0	0	0	0	0
2011	2	0	0	0	2
2012	2	2	0	0	4
2013	2	0	0	0	2
2014	1	0	0	0	1
Yhteensä	8	2	0	0	10

KÄÄPIÖVILLAKOIRA	0	1	2	3	Yhteensä
2009	0	1	0	0	1
2010	9	0	1	1	11
2011	17	0	0	0	17
2012	17	3	0	0	20
2013	13	2	0	0	15
2014	17	1	1	0	19
Yhteensä	73	7	2	1	83

KESKIKOKOINEN VILLAKOIRA	0	1	2	3	Yhteensä
2009	15	2	0	0	17
2010	18	1	0	0	19
2011	32	4	0	3	39
2012	69	4	7	0	80
2013	40	3	0	0	43
2014	54	1	1	0	56
Yhteensä	228	15	8	3	254

ISOVILLAKOIRA	0	1	2	3	Yhteensä
2009	20	1	0	0	21
2010	12	0	0	0	12
2011	35	4	1	0	40
2012	24	3	1	1	29
2013	28	1	2	0	31
2014	19	0	0	0	19
Yhteensä	138	9	4	1	152

Epilepsia

Epilepsia on kaikkien koirarotujen yleisin neurologinen sairaus, jossa koira saa toistuvia kohtauksia. Kohtaukset voivat olla eri voimakkuuksissa. Koira voi olla joko tajuton tai tajuissaan. Kohtaus saattaa olla myös paikallinen, jolloin joku tietty lihasryhmä kouristelee. Ensimmäinen kohtaus tulee yleensä jo nuorena, alle 2-vuotiaana. Diagnoosi tapahtuu poissuljentadiagnosointina, joten juurisyy on hankala selvittää. Villakoirille ei ole geenitestiä epilepsian osalta. Parannuskeinoa ei ole ja lääkitystä tarvitaan yleensä koiran loppuelämän ajan. Epilepsiaa sairastavaa koira, tai koira, jolla on useita epilepsiasairaita jälkeläisiä, ei saa käyttää jalostukseen.

Epilepsiadiagnoosin on saanut 1 toyvillakoira, 10 kääpiövillakoira, 8 keskikokoista villakoira ja 7 isovillakoira. Terveyskyselyssä epileptikkoja oli 3 toyvillakoira (1% vastanneista), 14 kääpiövillakoira (5% vastanneista), 7 keskikokoista villakoira (3% vastanneista) ja 3 isovillakoira (2% vastanneista).

Legg-Perthes

Legg-Perthes tunnetaan myös nimillä Legg-Calve-Perthes sekä reisiluunpään kuolio. Sairautta epäillään perinnölliseksi, ja sen on epäilty periytyvän autosomaalisesti ja väistävasti kääpiövillakoirilla. Oireet alkavat noin 4-11 kk iässä takajalan ontumana tai siten, että koira lepuuttaa seistessään toista takajalkaansa huomattavan paljon.

Diagnoosi voidaan vahvistaa röntgenkuvauksella. Taudin hoito vaatii yleensä leikkauksen, jossa reisiluunpää ja sen kaula poistetaan. Ennuste on yleensä hyvä. Sairasta koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

Legg-Perthes –sairaita on listalla 6 toyvillakoira, 12 kääpiövillakoira ja 8 keskikokoista villakoira. Terveyskyselyssä ilmoitettiin 4 kääpiövillakoira (1%) ja 1 keskikokoinen villakoira (0,4%)

SA eli Sebaceous adenitis

SA on perinnöllinen autoimmuuni ihosairaus, jota esiintyy useilla roduilla. Villakoirilla suurin osa tapauksista on isovillakoirilla. SA aiheuttaa talirauhasten tulehduksen, niiden surkastumisen ja karvanystyn kuoleman. Sairaus aiheuttaa karvanlähtöä, ihon paksuuntumista, ihotulehduksia sekä hilseilyä ja kutinaa. Sairaus on periytyvä eikä siihen ole parannuskeinoa. Tauti etenee hyvin yksilöllisesti. Geenitestiä ei vielä ole.

SA-sairaita koiria on julkaistu 16 isovillakoira ja 2 kääpiövillakoira. Isovillakoirilla SA-testiä suositellaan tehtäväksi jalostukseen käytettäville koirille, mutta se ei ole pakollinen. Ihonäytetesti on hankala diagnoosin kannalta, koska se kertoo ihosta vain sen kohdan terveyden, mistä näyte on otettu. SA-sairaita koiria on ilmoitettu yhdistykselle vain yksi uusi tapaus vuoden 2008 jälkeen. Sairastuneita koiria on ollut epävirallisten tietojen mukaan muutamia tämänkin jälkeen, mutta niitä ei ole ilmoitettu yhdistykselle.

Addisonin tauti

Addisonin tauti on isovillakoirilla maailmanlaajuisesti valitettavan yleinen sairaus. Sairaus johtuu lisämunuaiskuoren kerrosten surkastumisesta tai tuhoutumisesta. Syytä ei yleensä tunneta, mutta on todennäköistä, että elimistön oma immuunijärjestelmä tuhoaa lisämunuaiskuorta. Harvinaisempia syitä ovat mm. kasvaimet ja tulehdukset.

Sairastunut koira on yleensä nuori tai keski-ikäinen narttu, mutta sitä on tavattu kaikenikäisillä koirilla ja molemmilla sukupuolilla. Oireet ovat yleensä mm. ruokahaluttomuus, oksentelu, ripuli, väsymys, painon putoaminen, apatia ja lihasheikkous. Sairaus diagnosoidaan verikokeesta. Ennuste on hyvä oikealla lääkityksellä, joka jatkuu läpi koiran loppuelämän. Sairaita koiria ei saa käyttää jalostukseen. Addisonin tautiin sairastuneita villakoira on tiedossamme 1 toyvillakoira, 1 kääpiövillakoira ja 4 isovillakoira.

Cushingin tauti

Cushingin tauti eli lisämunuaisen kuorikerroksen liikatoiminta on melko yleinen sairaus koirilla. Kyseessä saattaa olla kasvain aivolisäkkeessä tai muutokset lisämunuaisen kuorikerroksessa, joka tuottaa liikaa kortisolia. Oireet voivat olla hyvin moninaisia: lisääntynyt juominen ja virtsaaminen, ihon oheneminen, ruokahalun hillitön kasvaminen, turkin heikkeneminen, ihoon saattaa tulla näppylöitä, rasituksensietokyky heikkenee, uneliaisuus lisääntyy, ylipigmentoituminen, lisääntymisongelmia ja nartuilla juoksukierron piteneminen. Sairaus diagnosoidaan verikokeilla.

Sairautta havaitaan yleisimmin keski-ikäisillä nartuilla ja sitä hoidetaan elinikäisellä lääkityksellä, jonka toimiessa elinaikaennuste on useita vuosia. Periytymistapa on tuntematon, sairaita koiria ei saa käyttää jalostukseen.

Listalla on julkaistu 6 kääpiövillakoira ja 1 isovillakoira.

Terveyskyselyssä Cushingin tautia sairastaa 1 toyvillakoira (0,4% vastanneista), 3 kääpiövillakoira (1% vastanneista) ja 1 isovillakoira (0,8%).

Muita julkaistuja diagnooseja:

Villakoirista on löytynyt yksi Hemofilia A-sairas kääpiövillakoira.

Munuaisairaita on julkaistu 1 isovillakoira.

Selkäsairauksia löytyy yhteensä yhdeksältä villakoiralta, silmänsairauksia kahdeksalta villakoiralta. KoiraNet-jalostustietojärjestelmässä löytyy kahdeksan selkävaurattua kääpiövillakoira, joilla kenelläkään ei ole spondyloosia. Keskikokoisilla villakoirilla löytyy 13 0-tulosta eli tervettä ja yksi 2-tulos. Isovillakoirilla löytyy yksi 1-tulos ja kaksi 0-tulosta.

Sydänsairaudet ovat villakoirilla melko harvinaisia. Listalta löytyy kaksi tapausta, molemmat kääpiövillakoiria. Toinen mitraaliläpän vuoto ja toinen hypertrofinen kardiomyopatia. Terveyskyselyssä sydänsairaita löytyi 4 toyvillakoiraa, 6 kääpiövillakoiraa ja 2 isovillakoiraa. Virallisessa sydänkuuntelussa on vuosina 2009-2014 käynyt 100 villakoiraa (kaikki koot yhteensä) ja kaikki ovat olleet terveitä.

Allergisia koiria löytyi terveystarkastuksessa 4 toyvillakoiraa, 18 kääpiövillakoiraa (7% vastanneista), 21 keskikokoista villakoiraa (9% vastanneista) ja 6 isovillakoiraa (5% vastanneista). Internet-sivujen sairauslistalta ei löydy yhtään eläinlääkärin diagnosoimaa allergikkaa.

Lisäksi yksittäistapauksina on julkaistu mm. OCD, vakava lonkkadysplasia, syringo-hydromyelia, idiopaattinen narkolepsia, maksashuntti, lymfoplasmasyyttinen enteriitti ja lymfangiektasia, syringomyelia, myasthenia gravis, kilpirauhasen vajaatoiminta jne.

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Alla on taulukoitu kokomuunnosten yleisimmät kuolinsyyt sekä keskimääräinen elinikä. Diagnoosit ovat omistajien itsensä Kennelliiton jalostustietokantaan kirjaamia/ilmoittamia. Ilmoitukseen ei ole tarvinnut eläinlääkärin todistusta. Luvut ovat kpl-lukuja yhteensä-sarakkeessa, ja ne sisältävät tietokannan kaikki kokomuunnoksen koirat ilman kuolinvuosirajausta.

Kuolinsyytiedot on poimittu 22.1.2015.

TOYVILLAKOIRA	Keskim. Elinikä	Yht.
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	13 vuotta 9 kuukautta	34
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	9 vuotta 4 kuukautta	24
Tapaturma tai liikennevahinko	6 vuotta 1 kuukautta	13
Kasvainsairaudet, syöpä	10 vuotta 7 kuukautta	9
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	12 vuotta 1 kuukautta	8
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	9 vuotta 5 kuukautta	7
Muu sairaus, jota ei ole listalla	7 vuotta 1 kuukautta	5
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	6 vuotta 8 kuukautta	3
Luusto- ja nivelsairaus	6 vuotta 0 kuukautta	3
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	9 vuotta 2 kuukautta	2
Selkäsairaus	4 vuotta 0 kuukautta	2
Sydänsairaus	5 vuotta 9 kuukautta	2
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	4 vuotta 9 kuukautta	1
Sisäeritysrauhasten sairaus	13 vuotta 0 kuukautta	1
<i>Kaikki yhteensä</i>	<i>10 vuotta 2 kuukautta</i>	<i>114</i>

KÄÄPIÖVILLAKOIRA	Keskim. Elinikä	Yht.
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	14 vuotta 4 kuukautta	89
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	9 vuotta 7 kuukautta	68
Kasvainsairaudet, syöpä	11 vuotta 11 kuukautta	34
Tapaturma tai liikennevahinko	6 vuotta 5 kuukautta	28
Muu sairaus, jota ei ole listalla	8 vuotta 9 kuukautta	17
Sydänsairaus	12 vuotta 0 kuukautta	16
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	11 vuotta 6 kuukautta	10
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	8 vuotta 6 kuukautta	7
Luusto- ja nivelsairaus	7 vuotta 1 kuukautta	7
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	8 vuotta 9 kuukautta	6
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	6 vuotta 4 kuukautta	6
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	5 vuotta 6 kuukautta	6
Selkäsairaus	7 vuotta 10 kuukautta	6
Silmäsairaus	10 vuotta 2 kuukautta	6
Hermostollinen sairaus	7 vuotta 1 kuukautta	5
Immunologinen sairaus	8 vuotta 11 kuukautta	5
Iho- ja korvasairaudet	11 vuotta 0 kuukautta	3

Sisäeritysrauhasten sairaus	11 vuotta 0 kuukautta	3
Hengitystiesairaus	6 vuotta 8 kuukautta	2
Kadonnut	1 vuotta 10 kuukautta	1
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	3 vuotta 11 kuukautta	1
Petovahinko	1 vuotta 9 kuukautta	1
<i>Kaikki yhteensä</i>	<i>10 vuotta 7 kuukautta</i>	<i>327</i>

KESKIKOKOINEN VILLAKOIRA	Keskim. Elinikä	Yht.
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	13 vuotta 10 kuukautta	93
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	10 vuotta 10 kuukautta	76
Kasvainsairaudet, syöpä	11 vuotta 1 kuukautta	21
Muu sairaus, jota ei ole listalla	8 vuotta 3 kuukautta	14
Tapaturma tai liikennevahinko	4 vuotta 10 kuukautta	13
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	12 vuotta 8 kuukautta	9
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	9 vuotta 10 kuukautta	9
Hermostollinen sairaus	7 vuotta 6 kuukautta	8
Sydänsairaus	12 vuotta 4 kuukautta	8
Luusto- ja nivelsairaus	7 vuotta 3 kuukautta	7
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	8 vuotta 5 kuukautta	5
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	10 vuotta 4 kuukautta	4
Sisäeritysrauhasten sairaus	13 vuotta 3 kuukautta	4
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	5 vuotta 9 kuukautta	3
Selkäsairaus	6 vuotta 2 kuukautta	3
Silmäsairaus	10 vuotta 10 kuukautta	3
Immunologinen sairaus	8 vuotta 1 kuukautta	2
Kadonnut	18 vuotta 2 kuukautta	2
Hengitystiesairaus	13 vuotta 7 kuukautta	1
Iho- ja korvasairaudet	13 vuotta 7 kuukautta	1
<i>Kaikki yhteensä</i>	<i>11 vuotta 3 kuukautta</i>	<i>286</i>

ISOVILLAKOIRA	Keskim. Elinikä	Yht.
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	13 vuotta 8 kuukautta	61
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	10 vuotta 3 kuukautta	49
Kasvainsairaudet, syöpä	10 vuotta 3 kuukautta	23
Muu sairaus, jota ei ole listalla	8 vuotta 3 kuukautta	21
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	9 vuotta 10 kuukautta	8
Tapaturma tai liikennevahinko	4 vuotta 5 kuukautta	7
Luusto- ja nivelsairaus	5 vuotta 11 kuukautta	6
Sydänsairaus	10 vuotta 4 kuukautta	5
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	9 vuotta 3 kuukautta	5
Hermostollinen sairaus	4 vuotta 11 kuukautta	4
Immunologinen sairaus	6 vuotta 11 kuukautta	4
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	10 vuotta 4 kuukautta	4
Selkäsairaus	8 vuotta 0 kuukautta	4
Iho- ja korvasairaudet	5 vuotta 10 kuukautta	2
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	6 vuotta 4 kuukautta	2
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	5 vuotta 5 kuukautta	2
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	1 vuotta 3 kuukautta	2
Sisäeritysrauhasten sairaus	6 vuotta 7 kuukautta	2
Hengitystiesairaus	12 vuotta 7 kuukautta	1
Silmäsairaus	10 vuotta 6 kuukautta	1
<i>Kaikki yhteensä</i>	<i>10 vuotta 3 kuukautta</i>	<i>213</i>

Kaikki kokomuunnokset elävät vanhoiksi ja yleisimmät kuolinsyyt ovat myös miltei samat: 1) vanhuus ja 2) "kuolinsyytä ei ilmoitettu". Eroja tulee vasta kolmannelle sijalle tulleessa syysä: toyvillakoira tapaturma tai liikennevahinko, kääpiövillakoira, keskikokoinen villakoira ja isovillakoira "kasvainsairaudet, syöpä". Tilastoissa kiinnittää erityistä huomiota se, että kaikissa kokomuunnoksissa hyvin monta koira on merkitty kuolleiksi merkinnällä "kuolinsyytä ei ole ilmoitettu"!

4.3.4 Lisääntyminen

Keskimääräinen pentuekoko

Toyvillakoira	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pentuekoko	2,1	1,8	2	2	2,1	2,1	2,1	2,2
Kääpiövillakoira	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pentuekoko	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	2,7	3
Keskikokoinen villakoira	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pentuekoko	3,9	4,1	3,6	3,9	3,9	3,8	4,4	4,6
Isovillakoira	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Pentuekoko	6,9	6,5	7,1	6,2	6,1	5,9	6,4	6,8

Pentuekoot ovat pysyneet melko stabiileina tarkasteluajanjaksolla. Eniten on nousutrendiä havaittavissa keskikokoisen villakoiran pentuekoossa.

Astumisvaikeudet

Astumisvaikeudet ovat hyvin harvinaisia.

Tiinehtymisvaikeudet

Villakoira tiinehtyy yleensä hyvin. Viime vuosina yhdistykselle on raportoitu pentuekuolemia kohdussa muutamia kappaleita. Osassa syyksi on paljastunut virustartunta, osalle ei ole ollut erityistä syytä.

Synnytysongelmat

Synnytysongelmat ovat hyvin harvinaisia.

Pentujen hoitamiseen liittyvät ongelmat nartuilla

Pentujen hoitamiseen liittyvät ongelmat ovat hyvin harvinaisia, villakoira hoitaa pentunsa erittäin hyvin.

Pentukuolleisuus

Pentukuolleisuus on hyvin pientä, mutta varsinaista dataa tai tutkimusta asiasta ei kuitenkaan ole. Jalostustietokannan kuolinsyytietojen perusteella edellä oleva väittämä pitänee kuitenkin paikkansa.

Synnyttäiset viat ja epämuodostumat

Synnyttäiset viat ja epämuodostumat eivät ole yleisiä.

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Ulkomuotoon liittyvät anatomiset piirteet, jotka altistavat rodun yksilöt sairauksille tai lisääntymis- ja hyvinvointiongelmiille

Rodulla ei ole epäterveitä anatomisia piirteitä, jotka altistaisivat yksilöitä sairauksille tai muille ongelmille.

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

Keskeisimmät ongelmakohdat

Keskeisimmät ongelmat ovat isovillakoiran autoimmuunisairaudet, epilepsia kaikissa kokomuunnoksissa sekä ennen kaikkea se, että saadaan koirien omistajat lähettämään tietoa rotuyhdistykselle koiriensa sairausdiagnooseista julkaistavaksi.

Ongelmien mahdollisia syitä

Yksi syy ongelmiin on koirien liikakäyttö liian nuorena, joten ei ole saatu selville ajoissa sitä, mikä on jälkeläisten laatu. Suurimpana syynä lienee aikanaan turhan voimakkaan linja- ja sukusiitoksen käyttäminen.

4.4. Ulkomuoto

4.4.1 Rotumääritelmä

Liitteenä olevasta tiedostosta löytyy villakoiran JTO:n tekohetkellä voimassa oleva rotumääritelmä. Uusin rotumääritelmä on hyväksytty FCI:ssä 23.1.2015. Rotumääritelmässä ei ole villakoiran terveystta vakavasti uhkaavia vaatimuksia. Vikaluokittelut, vikojen määrä ja niiden vakavuusaste saattavat olla esteenä monimuotoisuudelle ja jalostuspohjan laajenemiselle.

4.4.2 Näyttelyt ja jalostustarkastukset

Rodun koirien näyttelykäynnit

Taulukosta löytyy rodun näyttelykäynnit kyseisenä vuonna Suomessa rekisteröidyistä koirista. Näyttelyssä käyneiksi koiriksi lasketaan kaikki T/3:n tai paremman palkinnon saaneet. Luvut ovat tammikuulta 2015.

TOYVILLAKOIRA	
Syntymävuosi	Näyttelyssä käyneet
2007	67 (36%)
2008	67 (36%)
2009	68 (38%)
2010	67 (30%)
2011	63 (35%)
2012	57 (28%)
2013	38 (20%)
2014	3 (1%)
KÄÄPIÖVILLAKOIRA	
Syntymävuosi	Näyttelyssä käyneet
2007	126 (31%)
2008	150 (32%)
2009	155 (35%)
2010	152 (28%)
2011	135 (28%)
2012	153 (34%)
2013	107 (21%)
2014	13 (3%)
KESKIKOKOINEN VILLAKOIRA	
Syntymävuosi	Näyttelyssä käyneet
2007	105 (39%)
2008	111 (32%)
2009	125 (41%)
2010	77 (23%)
2011	113 (39%)
2012	89 (28%)
2013	81 (23%)
2014	5 (2%)
ISOVILLAKOIRA	
Syntymävuosi	Näyttelyssä käyneet
2007	56 (49%)
2008	33 (36%)
2009	58 (44%)
2010	43 (34%)

2011	52 (39%)
2012	43 (35%)
2013	34 (29%)
2014	4 (4%)

Rodun koirien jalostustarkastukset

Villakoirilla on ollut jalostustarkastus käytettävissä vuodesta 2010 alkaen. Jalostustarkastuksen ovat oikeutettuja tekemään suomalaiset kasvattajatuomarit, jotka on lueteltu yhdistyksen internet-sivustolla.

Jalostustarkastuksen voi halutessaan järjestää pääkerho, paikallisosasto tai yksityishenkilö ottamalla yhteyttä suoraan tuomariin ja sopimalla käytännön järjestelyistä. Jalostustarkastuksen voi suorittaa koiralle vain kerran ja koiran tunnistusmerkintä on tarkastettava.

Jalostustarkastuksessa voidaan hyväksyä vain terverakenteisia ja hyväluonteisia koiria, joilla ei ole hylkääviä virheitä ja jotka periaatteessa voitaisiin palkita näyttelyssä.

Jalostustarkastuksia on tehty 27.1.2015 mennessä seuraavasti:

ROTU	TARKASTETTU YHT.	LÄPÄISI	EI LÄPÄISSYT
Toyvillakoira	26	23	3
Kääpiövillakoira	44	39	5
Keskikokoinen villakoira	41	40	1
Isovillakoira	8	8	0

4.4.3 Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus

Rodun käyttötarkoituksen kannalta (= seurakoira) rakenne on tarkoituksenmukainen tällä hetkellä. Villakoiralla on peruskoiran runko ilman liioittelua ja se sopii seuralaisen lisäksi myös mitä moninaisimpiin harrastuksiin, kuten esimerkiksi agilityyn, tottelevaisuuteen ja raunioille.

4.4.4 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ulkomuoto- ja rakenneongelmista

Keskeisimmät ongelmakohdat

Villakoiran rakenteessa ei ole liioittelua, vaan se on ns. peruskoiran runko. Kaikkea mikä tästä poikkeaa, tulee pitää ongelmana. Joissakin linjoissa näkee liian pitkiä kauloja, ylikulmautuneita takaosia, maatavoittavia liikkeitä sekä muita ylikorostuneita piirteitä, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota. Tähän kiinnitetään huomiota tuomarikoulutuksessa jo nyt.

Ongelmien mahdollisia syitä

Liiallinen ulkomuodon kehittäminen koiran rungon ja rakenteen tasapainoisuuden osalta aiheuttaa ylilyönnejä.

5. YHTENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Rodun edellisen jalostuksen tavoiteohjelman voimassaolokausi

Edellinen jalostuksen tavoiteohjelma oli voimassa 2007 – 2011.

Rodun ensimmäisen tavoiteohjelman voimassaolokausi

Edellinen tavoiteohjelma oli ensimmäinen ja se oli voimassa 2007 – 2011.

5.1 Käytetyimpien jalostuskoirien taso

Toyvillakoira:

#	Uros C.I.B FIN MVA LV MVA EE MVA LT MVA BALT MVA RU JMVA EEV-06 LVV-07 LTV-09 MAGICSTAR LOVE ON PUYMERAS FIN MVA IE MVA SE MVA DK MVA EE MVA BALT V-06 BDSG06 WA-06 TIRKANE ALL ABOUT ALFIE	Synt. vuosi	Pennut			Polvet				Silmät				
			Pentueet	Yhteensä	Vuoden aikana	Toisessa polvessa	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %
1	TIRKANE HOWARDS WAY	2004	34	98	2	77	22	0	22 %	0 %	21	10	21 %	48 %
2	A MILLION VOICES OF CHAOS	2004	34	80	0	325	30	2	38 %	7 %	32	12	40 %	38 %
3	IVANOLA GOLD SCORE	2004	27	69	0	92	20	4	29 %	20 %	17	1	25 %	6 %
4	FIN MVA HALLABY FLYN FIRST CLASS	2007	23	64	0	28	5	0	8 %	*	5	4	8 %	*
5	FIN MVA SE MVA EUJV-06 AEDAN NOW OR NEVER	2007	16	48	4	49	10	3	21 %	30 %	9	2	19 %	22 %
6	FI MVA SARAHILL THAT'S IT	2004	16	45	0	106	16	0	36 %	0 %	16	5	36 %	31 %
7	SOLNES BLUBERRY MUFFIN	2004	16	44	0	86	11	0	25 %	0 %	10	4	23 %	40 %
8	C.I.B FIN MVA FROGGIES ALLABOUT GROMIT	2007	17	43	0	21	11	1	26 %	9 %	12	4	28 %	33 %
9	ROYAL USA BILLY BOY	2008	20	40	3	20	8	3	20 %	38 %	8	0	20 %	0 %
10	FI MVA SE MVA JASENAK SWAROVSKI	2005	14	35	0	62	15	3	43 %	20 %	15	10	43 %	67 %
11	FIN MVA EE MVA SARAHILL SET THE LIMIT	2008	15	35	0	22	13	0	37 %	0 %	14	7	40 %	50 %
12	FI MVA SE MVA V-06 BALTV-07 EEV-07 EQUERRY'S LATEST HIT	2006	13	33	0	11	4	0	12 %	0 %	4	2	12 %	50 %
13	VANITONIA ENOUGH SAID	2006	13	33	6	14	5	1	15 %	20 %	5	1	15 %	20 %
14	FIN MVA SE MVA PMV-07 SEV-08 MV-08 SOLNES RAIN MAKER	2009	18	32	0	11	8	1	25 %	12 %	7	3	22 %	43 %
15	FIN MVA TOYWAY LORD OF RINGS	2004	14	28	0	132	12	3	43 %	25 %	15	9	54 %	60 %
16	FI MVA SE MVA TOYWAY TRICK OR TREAT	2006	11	27	0	22	7	0	26 %	0 %	6	2	22 %	33 %
17	DOCTOR'S SPECIAL LITTLE LOVEFACE	2008	13	26	3	10	9	0	35 %	0 %	8	3	31 %	38 %
18	C.I.B FIN MVA DK MVA V-06 BALTV-07 EEV-07 EQUERRY'S LATEST HIT	2007	8	26	0	9	6	2	23 %	33 %	6	3	23 %	50 %
19	C.I.B FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA RU MVA RKFV BYV-12 MIRALYN SUPERVISOR	2004	9	25	4	22	6	1	24 %	17 %	6	3	24 %	50 %
20		2007	9	25	7		1	0	4 %	*	1	0	4 %	*

Kääpiövillakoira:

#	Uros C.I.B FIN MVA EE MVA LT MVA RU MVA HAYDEE'S VISION FIN MVA SARAHILL WAY TO GO FIN MVA SE MVA DK MVA EE MVA LT MVA V-07 BALTV-07 EEV-09 SARAHILL WHEELS ON FIRE C.I.B FI MVA EE MVA LV MVA LVV-12 EEV-12 JOY-TOY'S CAPTAIN MORGAN C.I.B FI MVA EE MVA SLAVJAN CHARLSTON SKETCH'S GET POPULAR C.I.B SM MVA JV-08 CANMOY'S RAINING MEN FI MVA BACKSEAT DRIVER'S TINY PLAYER FI MVA EE JMVA SOLNES ON BLACK WINGS POHJ MVA FI MVA SE MVA NO MVA HeW-10 SANDUST SPICY SHOT FI MVA JV-10 V-11 PANDORANS NAME OF THE GAME C.I.B FIN MVA EE MVA EE VMVA LT MVA PMVV-13 BACKSEAT DRIVER'S BUZZING HORNET FI MVA DOCTOR'S SPECIAL LITTLE LOVEJOY FIN MVA EXECUTIVE ULTIMATE FUN C.I.B FI MVA SK MVA EE MVA LV MVA EUJV-08 JMV-08 BALTV-10 SIIMLINE'S U WILL EAT MY DUST C.I.B POHJ MVA FIN MVA SE MVA NO MVA EE MVA LV MVA EE VMVA HeVW-13 PMVV-13 TUTTLEBEEES HELL OF A WITCH	Synt. vuosi	Pennut			Polvet				Silmät				
			Pentueet	Yhteensä	Vuoden aikana	Toisessa polvessa	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %
1	TIRKANE HOWARDS WAY	2004	33	88	5	61	21	2	24 %	10 %	22	16	25 %	73 %
2	A MILLION VOICES OF CHAOS	2004	30	82	3	72	23	3	28 %	13 %	23	9	28 %	39 %
3	IVANOLA GOLD SCORE	2006	24	74	3	86	19	3	26 %	16 %	20	5	27 %	25 %
4	FIN MVA HALLABY FLYN FIRST CLASS	2010	21	71	12	17	15	1	21 %	7 %	13	4	18 %	31 %
5	FI MVA SARAHILL THAT'S IT	2008	20	65	4	21	13	0	20 %	0 %	12	7	18 %	58 %
6	SOLNES BLUBERRY MUFFIN	2007	25	62	0	70	12	5	19 %	42 %	11	2	18 %	18 %
7	C.I.B SM MVA JV-08 CANMOY'S RAINING MEN	2007	22	59	0	57	17	3	29 %	18 %	19	9	32 %	47 %
8	FI MVA BACKSEAT DRIVER'S TINY PLAYER	2006	14	53	7	25	6	2	11 %	33 %	6	3	11 %	50 %
9	FI MVA EE JMVA SOLNES ON BLACK WINGS	2008	17	48	11	21	13	3	27 %	23 %	14	3	29 %	21 %
10	POHJ MVA FI MVA SE MVA NO MVA HeW-10 SANDUST SPICY SHOT	2008	18	42	4	19	5	1	12 %	20 %	5	2	12 %	40 %
11	FI MVA JV-10 V-11 PANDORANS NAME OF THE GAME	2009	14	39	0	24	8	0	21 %	0 %	8	1	21 %	12 %
12	C.I.B FIN MVA EE MVA EE VMVA LT MVA PMVV-13 BACKSEAT DRIVER'S BUZZING HORNET	2005	11	34	1	26	8	0	24 %	0 %	8	0	24 %	0 %
13	FI MVA DOCTOR'S SPECIAL LITTLE LOVEJOY	2007	11	34	0	29	7	0	21 %	0 %	6	0	18 %	0 %
14	FIN MVA EXECUTIVE ULTIMATE FUN	2004	14	34	0	9	6	0	18 %	0 %	5	3	15 %	60 %
15	C.I.B FI MVA SK MVA EE MVA LV MVA EUJV-08 JMV-08 BALTV-10 SIIMLINE'S U WILL EAT MY DUST	2007	9	33	0	6	9	0	27 %	0 %	9	0	27 %	0 %
16	C.I.B POHJ MVA FIN MVA SE MVA NO MVA EE MVA LV MVA EE VMVA HeVW-13 PMVV-13 TUTTLEBEEES HELL OF A WITCH	2005	12	32	0	84	10	1	31 %	10 %	11	5	34 %	45 %

17	C.I.B FI MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA LTV-12 EXECUTIVE MUSICO	2008	11	31	5	13	5	1	16 %	20 %	5	4	16 %	80 %
18	C.I.B FIN MVA EE MVA LV MVA LT MVA RU MVA BY MVA JV-06 EVAK'S JUST ONE LOOK	2005	9	31	0	10	3	0	10 %	0 %	3	2	10 %	67 %
19	DIZA FLEICH CHARLI	2009	10	30	1	13	6	3	20 %	50 %	5	2	17 %	40 %
20	TRUCKER'S AMORPHIS	2007	10	29	0	13	9	0	31 %	0 %	10	6	34 %	60 %

Keskikokoinen villakoira:

#	Uros	Synt. vuosi	Pennut				Polvet				Silmät			
			Pentueet	Yhteensä	Vuoden aikana	Toisessa polvessa	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %
1	FIN MVA EE MVA EUJV-06 NOVY BIBILOT DERK HIGHKOCK	2005	13	63	0	50	14	0	22 %	0 %	13	0	21 %	0 %
2	C.I.B FIN MVA BALT V-09 JOYVIEW THE GREAT GRINKOV	2006	14	50	0	29	7	0	14 %	0 %	4	0	8 %	*
3	FIN MVA ANAKIN VON DER HERBORDSBURG	2005	9	43	0	77	11	0	26 %	0 %	11	4	26 %	36 %
4	C.I.B FIN MVA SE MVA SK MVA IL MVA EE MVA LV MVA LU MVA LT MVA SI MVA HU MVA RO MVA RS MVA HR MVA TAV-10 KLASSIK ALYANS DARIUS	2006	10	41	0	30	9	0	22 %	0 %	8	5	20 %	62 %
5	C.I.B FI MVA EE MVA RU MVA BY MVA RKFV YA SOLNECHNY LEV IZ SIBIRSKOI SKAZKI	2007	7	41	0	29	11	0	27 %	0 %	10	2	24 %	20 %
6	WHITEWAY'S WINTER STORM	2006	10	41	0	24	5	0	12 %	0 %	5	2	12 %	40 %
7	C.I.B FI MVA LV MVA GREYFUN'S HAPPY GO LUCKY	2007	8	40	11	5	10	1	25 %	10 %	10	5	25 %	50 %
8	FIN MVA JV-05 MADELIEF'S ROI P'TIT FILOU	2004	8	39	0	29	6	0	15 %	0 %	6	1	15 %	17 %
9	C.I.B POHJ MVA FI MVA SE MVA DK MVA EE MVA LV MVA LT MVA HU MVA HU JMVA EUJV-08 JV-08 V-08 BALT V-09 PMV-09 HeW-10 V-10 HeW-11 EEV-09 JMV-08 LVV-09 ABDSG09 LTV-10 MV-10 EEV-11 MV- 11 FRV-11 BALT V-12 PMV-12 DKV-12 HeW-12 V-12 MV-13 REGENFIELD LYSANDER	2007	7	37	0	71	14	0	38 %	0 %	13	4	35 %	31 %
10	C.I.B FIN MVA NO MVA RU MVA JOUET ONCE UPON A TIME	2005	9	37	0	92	12	0	32 %	0 %	11	3	30 %	27 %
11	C.I.B FI MVA LV MVA HeW-10 JV-10 GOLDFIRE'S CHILI ANCHO STYLE	2009	6	34	0	4	10	2	29 %	20 %	7	0	21 %	0 %
12	KERTELLAS SECRET SHADOW	2005	8	34	0	37	7	0	21 %	0 %	6	2	18 %	33 %
13	C.I.B FIN MVA EE MVA EEV-08 DE PIMLICO SONO SPIACENTE	2006	9	33	0	34	8	0	24 %	0 %	9	2	27 %	22 %
14	C.I.B FIN MVA SE MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA LTV-09 VICSECRET COMPLIMENT SIDABRINE KULKA	2004	6	32	0	71	13	0	41 %	0 %	14	6	44 %	43 %
15	KLASSICHESKIY ALJANS JULES VERNE C.I.B POHJ MVA FIN MVA DK MVA NO	2009	9	30	0	8	6	0	20 %	0 %	6	2	20 %	33 %
16	MVA EE MVA LV MVA V-07 JV-07 PMV-08 APOLET GREY FITZ	2006	6	29	0	14	11	0	38 %	0 %	10	1	34 %	10 %
17	FIN MVA JENUIN HALLMARK	2005	9	29	0	7	5	0	17 %	0 %	5	3	17 %	60 %
18	C.I.B FI MVA EE MVA HeW-11 SARUKO'S DESTINY AT CHIC	2007	5	29	0	22	6	0	21 %	0 %	6	2	21 %	33 %
19	C.I.B FIN MVA EE MVA SI MVA LT MVA RU MVA IT MVA PMJV-05 LTJV- 05 CANMOY'S SENATOR	2004	6	23	0	14	3	0	13 %	0 %	3	1	13 %	33 %
20	C.I.B FI MVA SE MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT MVA BALT V-11 D'JULIO PETER PAN	2007	4	23	8	6	2	0	9 %	*	2	0	9 %	*

Isovillakoira:

#	Uros	Synt. vuosi	Pennut				Lonkat				Silmät			
			Pentueet	Yhteensä	Vuoden aikana	Toisessa polvessa	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %	Tutkittu	Sairas	Tutkittu %	Sairas %
1	C.I.B US MVA FI MVA DK MVA LV MVA EE MVA LT MVA EEV-09 KBHV-09 CANMOY'S ROMERAL	2005	6	40	5	54	14	6	35 %	43 %	9	0	22 %	0 %
2	FI MVA EE MVA PL MVA AHORNSTREET'S TAKKI	2008	6	38	0	12	9	1	24 %	11 %	9	0	24 %	0 %
3	C.I.B FI MVA EE MVA LT MVA LTV-11 HeW-12 V-12 SAMARCANDA APOCALYPSE NOW	2008	6	38	0		10	4	26 %	40 %	6	0	16 %	0 %
4	FI MVA SE MVA EE MVA JV-09 V-09 DAJMENS ARMANI BLACK CODE	2008	6	36	0		9	1	25 %	11 %	4	0	11 %	0 %
5	C.I.B FIN MVA EE MVA LT MVA RU MVA DANVIK MAGNUS BOBBY DAZZLER	2005	5	32	0	32	7	1	22 %	14 %	9	1	28 %	11 %
6	FIN MVA ANKARU'S MR LORDI C.I.B POHJ MVA FIN MVA SE	2006	3	22	0	18	6	1	27 %	17 %	3	0	14 %	0 %
7	MVA NO MVA LV MVA EE MVA SEV-09 AVATAR HAILEZELASSIE	2005	4	21	0		6	4	29 %	67 %	4	0	19 %	0 %

8	JOUET L'AVANTAGE RAVISSANT FI MVA SE MVA EE MVA	2004	3	20	0	24	3	0	15 %	0 %	2	0	10 %	0 %
9	SOMANIC CAUSIN A STORM	2007	3	20	7		2	1	10 %	50 %	2	0	10 %	0 %
10	FI MVA VOILA PERFECT ALIBI BDJSG05 C.I.B DE JCH LU JCH SE	2008	2	17	0	9	6	3	35 %	50 %	4	0	24 %	0 %
11	CH DE CH LUX CH US CH BDJSG05 BDSG06 KAYLEN'S REPEAT PERFORMANCE	2004	5	17	0	59	6	0	35 %	0 %	8	0	47 %	0 %
12	FI MVA SIIDA'S BLACK BORIS C.I.B FI MVA SE MVA EE MVA LV	2007	2	16	0	8	4	0	25 %	0 %	2	0	12 %	0 %
13	MVA LT MVA BALT MVA HeJW- 10 HeW-11 HUFFISH ON AND ON	2009	2	15	0		5	0	33 %	0 %	5	0	33 %	0 %
14	FI MVA SCARPEBOX JAMES BROWN	2007	2	15	0		0	0	0 %	*	0	0	0 %	*
15	C.I.B FIN MVA EE MVA LV MVA LT MVA BALT CH V-08 LVV-10 SIIDA'S BLACK AG GO TO CALIE	2006	3	14	0	9	6	2	43 %	33 %	4	0	29 %	0 %
16	FIN MVA SIR ASCOT'S STUNNING ONYX	2005	3	14	6	7	3	0	21 %	0 %	2	1	14 %	50 %
17	FIN MVA SE MVA PARTY-LINE'S STAR TREK	2005	2	13	0	22	3	2	23 %	67 %	3	0	23 %	0 %
18	C.I.B FIN MVA LV MVA LT MVA PMJV-05 JV-05 BALT V-06 BALT V-07 BALT V-09 VV-12 BALT VV-13 JOINER'S QUALITY AFINA ARNOLD	2004	3	13	0	13	8	1	62 %	12 %	6	1	46 %	17 %
19	VALERITE ZORRO	2005	2	12	0	5	6	4	50 %	67 %	3	0	25 %	0 %
20	FOSTER'S CHIP	2004	1	11	0	8	1	1	9 %	*	1	0	9 %	*

Kaikissa kokomuunnoksissa jalostukseen käytetyt koirat ovat olleet laadultaan kohtalaisia, mutta nuorten urosten runsas käyttö kiinnittää huomiota - samoin tuontien runsas käyttö nuorena. Yksittäistapauksina löytyy uroksia, jotka ovat jättäneet jälkeläisiinsä normaalia enemmän sairauksia, joita ei seurata. Diagnooseja listataan sukutaululinkkien kera rotuyhdistyksen internet-sivustolla niiden koirien osalta, joista on saatu lupa julkaisuun sekä eläinlääkärin todistus.

5.2 Aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutuminen

Aiempi jalostuksen tavoiteohjelma määritteli jalostukselliseksi tavoitteiksi:

- pyrkiä pitämään jalostuspohja mahdollisimman laajana
- edistää villakoiran terveyttä
- ylläpitää villakoiran rodunomaista luonnetta
- ylläpitää villakoiran rodunomaista ulkomuotoa

Tavoitteet ovat edelleenkin ajankohtaiset. Jalostuspohjan laajuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota sekä siihen, että motivoidaan omistajia julkaisemaan sairausdiagnooseja.

Tavoite	Toimenpide	Tulos
Jalostustarkastus käyttöön	Jalostustarkastukset otettiin käyttöön 2010.	107 villakoira oli jalostustarkastettu 31.12.2013 mennessä. Lausunto vastaa pentuvälityksessä näyttelylausuntoa.
Terveyskysely	Terveyskysely tehtiin 2013.	Kyselyyn saapui ennätysmäärä vastauksia, yli 700 kpl. Villakoira vaikuttaisi olevan ns. normaali rotu sekä fyysisen että henkisen terveyden osalta.
Tartutaan välittömästi mahdollisiin terveysongelmiin	Seuranta (esimerkiksi keskikokoisen villakoiran kynnärlausunnot)	Motivoitu koirien omistajia kynnärkuvauttamaan koiransa kuvausmaksun osahyvityksellä. Analysoitu saatu materiaali ja tiedotettu tilanteesta.
Yhteistyö muiden maiden kanssa	mm. Nordic Poodle Meeting - osallistuminen	Nordic Poodle Meeting järjestettiin viimeksi 2014 ja sieltä saatiin paljon sekä informaatiota että ideoita toimintaan. Tapaamisessa keskityttiin

		pääasiassa terveyteen ja rotumääritelmän tulkintaan.
Sairauksista tiedottaminen	Diagnoosien julkaisu sekä informaatiota sairauksista	Sekä Puudelissa että internet-sivuilla on julkaistu kaikki ne sairausdiagnoosit joista on saatu eläinlääkärin todistus. Tiedottaminen uusien sairausdiagnoosien yleistyessä on tapahtunut mahdollisimman nopeasti.
Yhteistyö kasvattajien kanssa	Järjestetty kasvattajapäiviä ja luentotilaisuuksia	Kutsuttu mm. luusto-, kasvatus-, ym. luennoijia yhdistyksen tapahtumiin mahdollisuuksien mukaan.

Jalostuksen ulkopuolelle jäävien koirien osuus

Jalostukseen käyttämättömien koirien omistajia on kannustettu terveystutkimusten tekemiseen sekä koiriensa mahdollisista terveysongelmista tiedottamiseen.

Jalostussuositusten ja PEVISAn ajantasaisuuden arviointi

Villakoirat eivät kuulu PEVISAn, jalostussuositukset tarkistetaan tarvittaessa. Viimeisin tarkistus on tehty 26.11.2014. Viimeisin jalostusohje löytyy osoitteesta <http://villakoirakerho.com/jalostusohje.html> ja sen suositukset ovat vaatimuksia yhdistyksen pentuvälityksessä.

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

6.1 Jalostuksen tavoitteet

Jalostuspohja

Pyritään laajentamaan jalostuspohjaa jatkamalla jalostustarkastusten tekemistä koirille, jotka eivät käy näyttelyissä ja yrittämällä pitää tilaisuudet mahdollisimman helppoina järjestää. Tiedotetaan kasvattajia urosten liikakäytöstä ja suositellaan esimerkiksi MyDogDNA –passia, jonka avulla jalostuspohjaa voi tarkastella oman koiransa ja sen partnerin osalta.

Käyttäytyminen ja luonne

Säilytetään villakoiralle ominainen seurakoiran luonne ja suositellaan jättämään koirat, joiden luonne ei vastaa rotumääritelmää, käyttämättä jalostukseen.

Käyttöominaisuudet

Säilytetään villakoiran seurakoiraominaisuudet.

Terveys ja lisääntyminen

Jalostukseen suositellaan terveitä koiria, joilla ei ole luonnevikoja eikä pahoja rakennevikoja. Tiedotetaan edelleen matadorijalostuksen vaaroista ja pyritään välttämään pullonkauloja. Ajantasaiset terveystuositukset löytyvät yhdistyksen jalostusohjeesta, jota päivitetään tarvittaessa. Jalostusohje löytyy mm. yhdistyksen internetsivuilta.

Ulkomuoto

Vaalitaan rotumääritelmän mukaista ulkomuotoa. Kaikki jalostusyksilöt tulisi joko jalostustarkastaa tai niillä tulisi olla näyttelypalkinto pahimpien rakennevirheiden välttämiseksi.

Viime vuosina on ollut muutamia moniväristen villakoirien kasvattajia ja maahantuojia. Villakoira on yksivärinen rotu rotumääritelmän mukaan. Moniväristen villakoirien yhdistäminen yksivärisiin villakoiiriin on kielletty.

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Suositukset jalostukseen käytettävien koirien ja yhdistelmien ominaisuuksista

Jalostusohje on päivitetty 1.3.2016. **Viimeisin voimassaoleva versio on löydettävissä yhdistyksen internetsivuilta <http://villakoirakerho.com/jalostusohje.html>**

Suositus yksittäisen koiran maksimijälkeläismäärälle

Noudatetaan Kennelliiton suosituksia. Pyritään siihen, että koiran elinikäinen jälkeläismäärä ei ylitä 5% rodun populaatiossa yhden sukupolven jaksolla syntyneistä pennuista.

6.3 Rotujärjestön toimenpiteet

Pyritään ensisijaisesti vaikuttamaan jalostukseen tiedottamisen ja informoinnin avulla sekä vapaaehtoisilla toimenpiteillä. Rohkaistaan villakoiranomistajia ja kasvattajia jakamaan avoimesti tietojaan rodussa mahdollisesti esiintyvistä ongelmista. Ei suositella samojen jalostusyksilöiden liiallista käyttöä. Toisaalta monen kokomuunnoksen kohdalla kanta on niin pieni, että on tärkeämpää seurata jalostuspohjan kokoa maailmanlaajuisesti eikä pelkää Suomessa.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Rodun jalostuksen suurimmat uhat ja ongelmat

<p><i>Vahvuudet</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Villakoira on rakenteeltaan liioittelematon perusterve rotu jolla ei ole liioiteltuja tai sairaalloisia piirteitä.• Villakoirista on olemassa kattavia maailmanlaajuisia tietokantoja, joiden avulla jalostuspohjan laajuutta ja yhdistelmien sukusiittoisuutta pystytään arvioimaan.• Terveystilanteesta on saatavissa tietoa maailmanlaajuisesti. Villakoirilla olevista sairauksista on tutkimustyötä meneillään useammassa maassa. Yhteistyö on hyvin toimivaa.• Villakoirista on olemassa osittain eritaustaisia populaatioita eri koko- ja värimuunnoksissa.• Kasvattajat ja omistajat ovat aktiivisia mm. terveystarkoitusten ja erilaisten geenitestien ja terveystarkastusten suhteen.	<p><i>Heikkoudet</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Näyttelyissä ja/tai agilityssä hyvin menestyvien urosten liikakäyttö joka saattaa kaventaa geenipoolia, alentaa monimuotoisuutta rodussa sekä altistaa perinnöllisille sairauksille.• Yhdistystoiminta ei ole enää muodissa joten rotujärjestön on vaikeaa löytää vapaaehtoisia tekijöitä eri aktiviteetteihin. Ei muisteta että kyseessä on harrastus vaan "vaaditaan" jäsenmaksua vastaan palveluja ilman että itse osallistutaan tekemiseen. Toivotaan että myös kattojärjestöt muistavat, että suurin osa rotujärjestöistä toimii täysin harrastajapohjalta.
<p><i>Mahdollisuudet</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Villakoiran kysyntä pentumarkkinoilla on hyvin tasaista ilman suurempia laskuja tai nousuja• Kasvattajat, omistajat ja pentua haluavat ovat nykyisin hyvin valistuneita ja tiedonhaluisia.• Terveystarkastusten teettämisen suosio kasvaa. Erilaisia geenitestejä on valmisteilla useita eri maissa jotka valmistuessaan mahdollistavat monipuolisen jalostuskäytön .	<p><i>Uhat</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Mahdollinen ylireagointi eri sairausdiagnoosien ja tutkimusten osalta saattaa johtaa geenipoolin kaventumiseen liiallisesti.• Tiettyjen väri- tai kokomuunnosten muodostuminen "muotiroduksi"• Villakoiran alkuperäisen tarkoituksen unohtaminen saattaa vaikuttaa luonteen kehitykseen epäsuotuisaan ja ei seurakoiralle sopivaksi.• "Poo-rodut" kuten cockapoo, labradoodle jne. villakoirasekoitukset joiden varalta tiedotusta suurelle yleisölle täytyy lisätä.• Rotumääritelmän vastaisten villakoirien tahallinen kasvatus -> moniväriset villakoirat. Näissä pentueissa saattaa olla myös yksivärisiä pentuja ja jos niitä käytetään jalostukseen, virheen aiheuttavat geenit saattavat levitä hallitsemattomasti.• Geenitestejä suorittavien laboratorioden luotettavuus – uusia testejä ja testajia syntyy lisää koko ajan joten luotettavien laboratorioden ja testien löytäminen on hankaloitunut huomattavasti.

Varautuminen ongelmiin

<i>Riski</i>	<i>Syy</i>	<i>Varautuminen</i>	<i>Miten vältetään</i>	<i>Toteutuessaan merkitsee</i>
Perinnöllisten sairauksien leviäminen kantaan	Jalostuspohja kapenee samojen yksilöiden liikakäytön seurauksena. Koirien terveysongelmat salataan.	Pyritään hillitsemään samojen urosten liikakäyttöä. Tiedotetaan kasvattajia ja pennunostajia. Markkinoidaan aktiivisesti jalostustarkastusta niille koirille jotka eivät käy näyttelyissä.	Valistus ja avoin tiedottaminen ongelmista ja tilanteen aktiivinen seuranta.	Jonkun kokomuunnoksen kasvatus saattaa loppua kokonaan terveysongelman/-ongelmien vuoksi.
Jalostusmateriaalin väheneminen	Liian voimakkaat jalostusrajoitukset ja rekisteröintirajoitukset (vrt. Tanska jossa rekisteröintimäärät romahtivat). Kasvatus siirtyy rekisteröimättömiin villakoiriin.	Pyritään katsomaan isompaa kuvaa yksityiskohtien sijaan. Pyritään pitämään aina syy-seuraussuhde mielessä.	Valistetaan kasvattajia, tiedotetaan kasvattajia ja pennun omistajia. Vaikutetaan yleiseen tietoisuuden leviämiseen.	Materiaalin puutteen vuoksi kaikki koirat ovat vähitellen sukua toisilleen ja niiden perinnöllisten ongelmien vuoksi niitä suljetaan runsaasti jalostuksesta jolloin kasvatus loppuu.

6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

<i>Vuosi</i>	2015	2016	2017	2018	2019
Toimenpiteet	<p>Tiedotetaan sekä terveysasioista että samojen koirien liikakäytön vaaroista.</p> <p>Järjestetään kasvattajapäivät ja/tai koulutustilaisuuksia.</p> <p>Seurataan tehtyjä jalostusvalintoja sekä terveystilannetta ja jalostustarkastuksia.</p> <p>Uusi JTO</p>	<p>Jatketaan tiedottamista ja seurantaa.</p> <p>Järjestetään kasvattajapäivät ja/tai koulutustilaisuuksia.</p> <p>Tuetaan tarvittaessa terveystarkastusten teettämistä</p>	<p>Terveyskysely kasvattajille</p> <p>Jatketaan tiedottamista ja seurantaa.</p> <p>Järjestetään kasvattajapäivät ja/tai koulutustilaisuuksia.</p> <p>Tuetaan tarvittaessa terveystarkastusten teettämistä</p>	<p>Terveyskysely kaikille</p> <p>Jatketaan tiedottamista ja seurantaa.</p> <p>Järjestetään kasvattajapäivät ja/tai koulutustilaisuuksia.</p> <p>Tuetaan tarvittaessa terveystarkastusten teettämistä</p>	<p>Analyysi tehdyistä jalostusvalinnoista ja rodun tilanteesta.</p> <p>Jatketaan tiedottamista ja seurantaa.</p> <p>Järjestetään kasvattajapäivät ja/tai koulutustilaisuuksia.</p> <p>Tuetaan tarvittaessa terveystarkastusten teettämistä</p> <p>Uuden JTO:n valmistelu.</p>

JTO:n ja PEVISAn vaikutuksen seuraaminen

JTO:n vaikutusta seurataan ja mitataan tarkastelemalla käytettävissä olevin keinoin jalostuspohjan kehitystä ja urosten käyttöä sekä sukusiittoisuuden kehitystä.

Seurataan rodun luonnetta ja ulkomuotoa terveyden lisäksi, että ne saataisiin pidettyä rotumääritelmän määräämällä tasolla jalostusohjelman päämäärien mukaisesti.

7. LÄHTEET

Suomen Kennelliitto r.y. <http://www.kennelliitto.fi>

Suomen Kennelliiton jalostustietojärjestelmä <http://jalostus.kennelliitto.fi>

Suomen Villakoirakerho r.y. <http://www.villakoirakerho.com>

Ulkomaiset rotuyhdistykset

Poodle History Project <http://www.poodlehistory.org/>

8. LIITTEET

- Rotumääritelmä 2015
- Terveyskysely 2013 tulokset
- Villakoiran ihanneluonneprofiili